

Handläggare:
Sara Östling
Telefon: 08-508 27 918Till:
Idrottsnämnden

Verksamhetsberättelse 2017 för idrottsnämnden

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelsen för 2017 godkänns
2. Fordringar om 255 537 kronor nedskrivs enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning
3. Nämnden begär ombudgetering till 2018 inom investeringsbudgeten för konstsnöspår i Ågesta om 9,8 mnkr
4. Redovisningen överlämnas till kommunstyrelsen
5. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Marina Högland,
Förvaltningschef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål	6
1. Ett Stockholm som håller samman	6
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	9
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	9
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	12
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	20
2. Ett klimatsmart Stockholm	22
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	22
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	24
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	25
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	26
2.5 Stockholms miljö är giftfri	27
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	28
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	30
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	30
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	31
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	32
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	33
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	34
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	37
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	38
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	39
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	41
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	43
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	44
Uppföljning av ekonomi.....	46
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	46
Investeringar.....	51

Ombudgeteringar	53
Analys av balansräkning	53
Övrigt	54
Synpunkter och klagomål.....	54
Övrigt.....	55

Sammanfattande analys

Idrott, motion och friluftsliv har många värden. Framför allt har det en viktig betydelse för folkhälsan. För idrottsnämnden har 2017 varit ett år med fortsatta satsningar för att få fler stockholmare i rörelse. En stor del av insatserna har riktat sig till de prioriterade grupperna som består av barn och ungdomar, särskilt personer med funktionsnedsättning, barn och unga med låg socioekonomisk bakgrund, ungdomar framför allt flickor samt flickor med utländsk bakgrund. Nämnden har under året arbetat fram ett förslag till ett reviderat idrottspolitiskt program som föreslås bli gällande 2018-2022. Som ett komplement till programmet har ett friluftsprogram med riktlinjer för friluftspolitiken beslutats.

Inom nämndens verksamheter finns ett brett utbud av motionsmöjligheter både i vatten och på land. Förutom bad, simning och simskola erbjuds även gruppträning gym och aktivitetskurser. I Stockholm finns även goda möjligheter till ett aktivt friluftsliv. Under året har ett nytt motionsspår i Lövsta anlagts. Det kommer att invigas våren 2018.

Nämnden har genomfört riktade satsningar i stadens ytterstadsområden bland annat genom verksamhetsmässiga insatser i stadens idrottsanläggningar, genom arbete med stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsplaner, insatser av idrottskoordinatorer och genom riktat föreningsstöd såsom idrottsbonus. Inriktningen i nämndens jämlikhetsarbete har varit att nå fler ungdomar, särskilt flickor, barn och unga i socioekonomiskt svagare områden samt personer med funktionsnedsättning med fysisk aktivitet.

En översyn av föreningsstödet har genomförts vilken resulterat i nya bidragsregler från 2018. Inriktningen har varit ökat stöd för aktiviteter, tydligare styrning mot prioriterade grupper, tydligare regler, minskad administration och förbättrade möjligheter till uppföljning och kontroll.

Ett viktigt mål är att öka simkunnigheten hos stadens invånare. Under sommaren har satsningen "Bli vän med vatten" genomförts i samarbete med stadsdelsförvaltningar, simklubbar och Storstockholms brandförsvär. Totalt har 400 simskoleplatser erbjudits stockholmarna vid fem strandbad. Under året har det även genomförts intensivsimskolor i samarbete med utbildningsförvaltningen för elever i årskurs 6-9 som inte klarat simkunnighetsmålet i ämnet idrott och hälsa. Nämnden har även genomfört riktad simskola för kvinnor med inriktning mot vattensäkerhet och integration.

Flera av idrottsnämndens verksamheter är energikrävande och påverkar miljön på olika sätt. Nämnden har uppnått det uppsatta målet för köpt energi trots utökad verksamhet. Solenergiproduktionen har ökat med 10 procent i jämförelse med föregående år. Trots detta har målet med ökad solenergiproduktion endast uppfyllts delvis. Nämnden har inte heller uppnått målet att sänka el- och värmeförbrukningen men det aktiva arbetet med att sänka energianvändningen och utöka andelen förnyelsebar energi fortsätter. För att bidra till en giftfri miljö har nämnden registrerat kemikalier i stadens centrala register. Nämnden har även färdigställt avfallsplaner för stadens alla simhallar. En viktig miljöfråga är att minska spridningen av mikroplaster. Nämnden har bidragit i detta arbete genom att delta i utredningar och genomföra åtgärder i hanteringen av material i konstgräsplaner. I samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden har idrottsnämnden gjort en översyn av möjliga tekniska lösningar samt lämpliga platser för att anlägga en båtbottentvätt. En slutrapport är framtagen och en fortsatt utredning kommer att ske under 2018 i enlighet med budgetdirektiv.

En av nämndens prioriterade målgrupper är personer med funktionsnedsättning. Under 2017 inleddes arbetet att i samarbete med skolor, föreningslivet och stadens ishallar i Husby och Stora Mossen erbjuda barn och unga med balanssvårigheter att träna med NoFall som är ett hjälpmedel vid skridskoåkning. Under året har nämnden arbetat med att påverka kultur- och fritidsaktörer att förutom sitt befintliga utbud erbjuda aktiviteter på LSS-bostäderna. Nämnden har även erbjudit öppna kurser, uppdragskurser och öppen verksamhet för personer med funktionsnedsättning. I stadens simhallar erbjuds även gymträning och gruppträning i form av kurser för målgruppen.

Nämnden fortsätter att implementera den långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar i de stadsutvecklingsprojekt som planeras. Nämnden har även deltagit i arbetet med samordningen av utbyggnaden av nya skolor (SAMS) för samordning med utbildningsförvaltningen av utbyggnaden av idrottshallar. Under året har en ny läktare på Grimsta IP, en idrottshall i Grimsta och tre padelbanor i Vinterviken invigts. Byggnation av en idrottshall i Hjorthagen har påbörjats, likaså en gymnastikhall på Mälarhöjdens IP. Spontanidrottsytor har iordningställts i Husby och Rågsved och två nya konstgräsplaner har anlagts i Vällingby och Hässelby Villastad. På Hammarby IP kommer en ny läktare att stå klar i början av 2018 för att anpassa idrottsplatsen till allsvensk damfotboll. Nämnden deltar även i ett flertal samplaneringsprojekt, till exempel en ny fullstor idrottshall vid Rödabergsskolan där idrottsnämnden ska göra en inhyrning hos SISAB. Till årsskiftet öppnar Åkeshovs- sim och idrottshall efter en större upprustning. Simhallen har då utökats med en ny 25-metersbassäng. Fem skolidrotts-hallar som förvaltningen inte tidigare haft tillgång till har under perioden fått kortlås och därmed öppnats för bokning av föreningslivet.

Nämnden har under året arbetat för att öka tryggheten vid idrottsanläggningarna och vid större idrottsevenemang. En trygghetssatsning har påbörjats där en stor del av förvaltningens medarbetare har genomgått en utbildning i hur hot och våld förebyggs på idrottsanläggningarna. Nämnden har genom Program Supporter arbetat för att skapa trygghet vid större idrottsevenemang, framför allt vid riskmatcher inom herrallsvenskan i fotboll men även inom bandy, ishockey och basket. Nämnden har även deltagit aktivt i arbetet mot våldsbejakande extremism, ett arbete som sker i samarbete med andra berörda nämnder och stadsledningskontoret.

Ekonomiskt utfall

Mnkr	Justerad Prognos budget 2017	2017	Av- vikelse
Drift			
Kostnader	894,1	873,9	20,2
Intäkter	258,6	266,7	8,1
Netto:	635,5	607,2	28,3
Netto drift exklusive överskott hyror (FN):			12,7
Investeringar			
Utgifter	47,8	42,2	5,6
Inkomster		6,9	6,9
Netto investeringar:	47,8	35,3	12,5
Netto investering exkl. begärd ombudgetering för Ågesta:			2,7

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 28,3 mnkr inom driftbudgeten. I överskottet ingår 15,6 mnkr avseende självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Resterande överskott om 12,7 mnkr beror främst på högre intäkter än beräknat, försenade IT-projekt samt flera mindre överskott.

Bokslutet innebär att kostnaderna och intäkterna har minskat med 9,6 mnkr respektive 6,5 mnkr jämfört med bokslut 2016.

Nämndens investeringsbudget uppgick till 47,8 mnkr 2017 och avsåg framför allt anskaffning av inventarier och maskiner, fastighetsunderhåll samt friluftsanläggningar. Nettoutfallet i bokslutet uppgår till 35,3 mnkr vilket innebär ett nettoöverskott om 12,5 mnkr. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering med 9,8 mnkr av överskottet till 2018 på grund av att arbetet med planerat konstsnöspår i Ågesta blivit försenat.

Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Idrottsnämnden har under året arbetat fram ett förslag till reviderat idrottspolitiskt program som föreslås bli gällande 2018-2022. Som ett komplement till programmet har ett friluftsprogram med riktlinjer för friluftspolitiken beslutats. Nämnden bidrar till inriktningsmålet bland annat genom en rad olika insatser för att få fler stockholmare fysiskt aktiva. Exempel på insatser under 2017 är idrottskoordinatorer i ytterstaden, simsatsningar, kvalitetssäkring av simlärare och receptionspersonal i simhallarna och en översyn av föreningsstödet som resulterat i nya bidragsregler. Nämnden har även aktivt deltagit i arbetet med de lokala utvecklingsplanerna.

I ett växande Stockholm finns en stor efterfrågan av idrottsanläggningar. Under året har en rad nya anläggningar färdigställts, till exempel padelbanor, spontanidrottsytor, konstgräsplaner, idrottshall och läktare. Fler skolidrottshallar har blivit bokningsbara för föreningslivet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

● Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har bidragit till målet genom att rikta särskilda insatser till de grupper som är prioriterade i stadens idrottspolitiska program. Nämnden har genomfört riktade insatser i stadens ytterstadsområden bland annat genom verksamhetsmässiga insatser i stadens idrottsanläggningar, till exempel drop in-aktiviteter, genom arbete med stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsplaner, insatser av idrottskoordinatorer och genom riktat föreningsstöd såsom idrottsbonus. Inriktningen i jämlikhetsarbetet har varit att nå fler ungdomar, särskilt flickor, barn och unga i socioekonomiskt svagare områden samt personer med funktionsnedsättning med fysisk aktivitet.

Nämndmål:

Barn och unga har jämlika förutsättningar att idrotta och motionera

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler barn och ungdomar är fysiskt aktiva, då tillgången till idrottsanläggningar och andra idrottsytor är goda i hela staden. Genom ett gott samarbete med andra nämnder bidrar idrottsnämnden till att barn och unga får inflytande över utformningen av idrottsmiljöer, idrottsverksamhet och anläggningar i sitt närområde.

Analys

Idrottsförvaltningens arbete har framför allt riktats mot att möjliggöra för barn och ungdomar att utöva idrott och motion, särskilt de som idag är fysiskt inaktiva. De grupper som prioriterats är de som angivits i det idrottspolitiska programmet.

Liksom tidigare år har förvaltningen arbetat för att öka den fysiska aktiviteten i resurssvaga områden där andelen som idrottar eller motionerar generellt sett är lägre. Idrottsförvaltningen har inriktat sig mot Järvaområdet, Hagsätra-Rågsved, Östberga, Farsta och Skärholmen.

Grupper som arbetet framför allt har prioriterat i dessa områden är ungdomar i högstadie- och gymnasieåldrarna, särskilt flickor samt personer med funktionsnedsättning. Arbetet har delvis bedrivits i samarbete med andra förvaltningar i staden genom de lokala utvecklingsplanerna. I Skärholmens lokala utvecklingsplan ingick att utreda förutsättningarna för att starta en Sports truck. Efter dialog mellan förvaltningarna drogs slutsatsen att insatsen inte är möjlig att genomföra utan ett tillskott av resurser.

Under året har förvaltningen tillsammans med stadsdelsnämnderna kring Järva och utbild-

ningsförvaltningen utvärderat den gemensamma satsningen på ökad fysisk aktivitet i Järvaområdet. Utvärderingen ledde till något justerade arbetsformer. Arbetet som genomförts 2015-2017 har även sammanfattats och under hösten redovisats i ett separat ärende till idrottsnämnden.

Idrottsförvaltningen har under året även bedrivit motsvarande arbete som genomförts i Järvaområdet i utvalda stadsdelar i söderort (Hagsätra-Rågsved, Östberga och Skärholmen). Arbetet har letts av en idrottskoordinator som har bidragit till samarbeten mellan stadens olika verksamheter i områdena samt med lokalt civilsamhälle.

PULS-projektet som idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen startade 2015 och som inneburit en extra konditionslektion per vecka för 14 klasser i nuvarande årskurs 9 har fortlöpt under året. Projektet går under våren 2018 in på sista terminen.

I arbetet med att aktivera nyanlända barn och ungdomar har förvaltningen under året fortsatt samarbetet med andra berörda förvaltningar i staden samt med Stockholms idrottsförbund. Idrottsförvaltningen genomförde en workshop i maj 2017 i samverkan med Stockholms idrottsförbund. Tillsammans bjöd aktörerna in föreningar, ledare, styrelsemedlemmar med flera som aktiverar och inspirerar nyanlända till en aktiv fritid. Föreningarna fick berätta om hur de arbetar med att integrera nyanlända i sin verksamhet. Det kom 50 personer från bland annat idrottsföreningar, arbetsmarknadsförvaltningen (projekt VIDA), Welcome app, Röda korset, Rädda Barnen och socialförvaltningen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ungdomar som tränar i hallar vardagar mellan klockan 16.00-21.00	91 %			92 %	90 %		2017

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra en workshop i samarbete med Stockholms Idrottsförbund riktat till föreningar som aktiverar ensamkommande flyktingbarn	2017-01-01	2017-12-31	
 Sammanfatta arbetet som genomförts hittills och utvärdera arbetsformerna i Järvasatsningen	2017-01-01	2017-12-31	
 Starta arbete med idrottskoordinering i de södra ytterstadsstadsdelarna	2017-01-01	2017-12-31	
 Utreda möjligheten att starta en sports truck i Skärholmens stadsdelsnämndsområde	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Idrottsförvaltningen och Skärholmens stadsdelsförvaltning har efter utredning konstaterat att en sports truck inte är möjlig att implementera med befintliga resurser.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden bidrar till målet genom att arbeta för att skapa jämlika möjligheter för barn och ungdomar att utöva idrott eller motion. Arbetet sker genom att stötta föreningslivet och erbjuda alternativa organisationsformer till idrott och motion samt genom att möjliggöra för egenorganiserat idrottande. Stadens mål med idrottsverksamheten är att stimulera fler stockholmare att bli fysiskt aktiva och idrottsnämndens arbete inriktas framför allt mot barn och ungdomar, särskilt personer med funktionsnedsättning, barn och unga med låg socioekonomisk bakgrund, ungdomar framför allt flickor samt flickor med utländsk bakgrund.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden verkar för att idrotten ska bidra till att skapa levande och trygga stadsdelar. Idrotten är en viktig del i många stockholmares vardag och nämnden arbetar aktivt för att invånarna ska känna sig trygga och säkra när de idrottar eller motionerar. Nämnden deltar i stadsdelsnämndernas arbete med de lokala utvecklingsplanerna och medverkar i trygghetsgrupper i ytterstadsstadsdelar genom att skapa meningsfulla fritidsaktiviteter med olika aktiviteter inom idrott och motion. Nämnden har även aktivt medverkat i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Under året har 595 incidenter rapporterats in i incidentrapporteringssystemet IA. Av dessa är 272 stycken färdigutredda och 323 under behandling. Majoriteten av de incidenter som rapporterats in berör inomhusanläggningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	65 %			80 %	100 %	100 %	2017
Analys Förvaltningen har inte slutfört samtliga åtgärder men ska göra det inom kort. Dock är de mest kritiska åtgärderna genomförda.							

Nämndmål:

Alla stockholmare erbjuds goda möjligheter att utöva idrott och motion

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla stockholmare ges möjlighet att idrotta och motionera utifrån sina förutsättningar. Idrottsnämndens verksamheter och anläggningar håller hög kvalitet och är öppna för alla.

Analys

Idrottsförvaltningen arbetar för att idrott och motion ska vara en naturlig del av alla stockholmarnas vardag. Detta arbete sker genom att möjliggöra för föreningslivet att bedriva kvalitativ verksamhet, genom att bedriva egen verksamhet eller möjliggöra för andra aktörer att bedriva verksamhet i stadens anläggningar samt genom att erbjuda möjligheter att spontanidrotta. Förvaltningen arbetar särskilt för att öka jämställdheten och jämlikheten i utövandet och strävar efter att nå ut till de grupper som är underrepresenterade inom idrotten.

Under 2017 har förvaltningen aktivt deltagit i arbetet med fem stadsdelsförvaltningars lokala utvecklingsplaner, Farsta, Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby samt Spånga-Tensta. Idrottsförvaltningens insatser har framför allt bidragit till att skapa en aktiv fritid genom idrott för barn och ungdomar samt genom idrotten skapa en ökad känsla av trygghet i områdena.

En modell för idrottsförvaltningens interna organisation för FaR, Fysisk aktivitet på Recept, har tagits fram för att säkerställa FaR-arbetet i simhallarna. I modellen beskrivs vad som erbjuds personer med FaR, utbildning av personal och spridning av information samt samarbetet med elevhälsan i Stockholms stad. Det har också tagits fram en processbeskrivning för att säkra att certifiering och kravlista efterlevs. Antal kunder med FaR har ökat från 6 264 till 6 482 i jämförelse med föregående år, en ökning med fyra procent. Under året har 61 procent av de med FaR varit kvinnor och ca 2 procent ungdomar upp till 19 år, varav 68 procent flickor. FaR för barn är under uppstart och förväntas öka under de kommande åren.

Förvaltningen har under 2017 fortsatt arbeta efter den långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar med inriktning på de i det idrottspolitiska programmet prioriterade målgrupperna. Bland annat har en aktivitetspark invigts i Rågsved med en särskilt tillgänglig del och en spontanidrottsyta har färdigställts i Husby.

Den checklista som togs fram med koppling till verksamhetsöversynen i simhallarna 2015-2016 har fungerat som ett framgångsrikt verktyg för planering och genomförande av insatser som syftar till att nå nämndens prioriterade grupper. I takt med att nyanställningar sker på ansvarsfunktioner och att personal i simhallarna kompetensutvecklas till att utföra kvalitetssäkringar inom områdena reception, simskola, kurser, gym- och gruppträning genomförs utbildningar internt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Besökarnas nöjdhet med	4			4	3,9		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
verksamhetsutbudet i sim- och idrottshallarna							

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram en modell för idrottsförvaltningens interna FaR-organisation, FaR-utbildning och FaR-information	2017-01-01	2017-12-31	
 Ta fram en processbeskrivning för att säkra att certifiering och kravlista efterlevs i enlighet med Stockholms FaR-ledarnätverks anspråk (nätverket för Fysisk aktivitet på Recept i Stockholm)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Stadens idrottsanläggningar är välkomnande och attraktiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadens idrottsanläggningar är välkomnande och attraktiva, vilket på sikt leder till fler besökare.

Analys

Under året har avdelningen för idrottsverksamhet genomfört en serie interna workshops inom kundservice. Under våren deltog behovsanställda och under hösten främst tillsvidareanställda. Satsningen, som fortgår även under kommande år, syftar till att säkerställa att anläggningarna är välkomnande och attraktiva.

Nya rutiner för kvalitetssäkring av receptionsarbetet har tagits fram och implementerats tillsammans med nya underlag för uppföljning och återkoppling. Kopplingen till idrottsförvaltningens etiska riktlinjer är nu tydligare, liksom de förväntningar som ställs på personal som arbetar i simhallarnas receptioner.

En rad insatser fortgår för att medvetet få flickor/kvinnor att trivas i simhallarnas gymmiljö. Det handlar till exempel om placering och val av gymmaskiner, trivsselfaktorer, att erbjuda instruktioner, event samt att anslå instruktörstider med kvinnliga instruktörer i gymmet. En insats som visat sig locka kvinnor till gymmet är att nå dem via gruppträningen genom att inkludera gymträning (Gym cirkel) i gruppträningsutbudet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nöjd kundindex på stadens sim- och idrottshallar	78	78	78	79	72		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra satsningar för att fler flickor/kvinnor ska attraheras av att träna styrke- och konditionsträning i Stockholms stads	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
simhallar.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har under året genomfört insatser för att öka den fysiska aktiviteten i stadens ytterstadsstadsdelar där andelen barn och ungdomar som idrottar eller motionerar generellt sett är låg. Insatserna har framför allt riktats mot ungdomar, flickor och personer med funktionsnedsättning och har involverat verksamheter i nämndens egna anläggningar, idrottskoordinatorer samt insatser inom ramen för de lokala utvecklingsplanerna.

Under året har idrottsnämnden arbetat fram ett förslag till reviderat idrottspolitiskt program som föreslås bli gällande 2018-2022. Det reviderade programmet har tagits fram efter utvärdering internt på idrottsförvaltningen samt med andra berörda förvaltningar i staden. Revideringen har även skett genom dialogprocesser med tjänstemän från berörda förvaltningar i staden, specialdistriktsförbund och distriktsförbund samt internt inom idrottsförvaltningen. Programmet förväntas bli antaget av kommunfullmäktige under 2018.

Idrottsnämnden har under året omarbetat projektbidraget idrottsbonus till att specifikt rikta sig till personer med funktionsnedsättningar. Nya bidrag har tagits fram som ersätter insatser riktade till de andra prioriterade målgrupperna inom idrottsbonus samt kontinuerliga bidrag som möjliggör fortsatt stöd för lyckade verksamheter som har utvecklats under idrottsbonusprojekt.

I Rågsved har en aktivitetspark anlagts där en del har skapats för att vara särskilt tillgänglig för personer med funktionsnedsättningar.

Förvaltningen har under året haft en dialog med verksamhetsledningen och styrelsen för Sport Campus Sweden i syfte att klargöra förutsättningarna för stadens deltagande i verksamheten. Hittills har förvaltningen inte fått tillräcklig information för att kunna lämna något förslag till idrottsnämnden. Förvaltningen fortsätter att utreda frågan under 2018.

Idrottsnämnden har i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden gjort en översyn av möjliga tekniska lösningar samt lämpliga platser för att anlägga en båtbottentvätt. En slutrapport är framtagen och en fortsatt utredning kommer att ske under 2018 i enlighet med budgetdirektiv.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsakti-	79,27 %	81,38 %	78,07 %	76,89 %	78 %	78 %	2017

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
viteter							
  Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	82 716			78 847	88 000	88 000	2017
Analys Flera nya kortlås har installerats under året, i de flesta fall handlar det om att ytterligare timmar under kvällar och helger har tillkommit i befintliga hallar. Alla installationer har ännu inte gett full effekt under hela 2017, däremot har antalet timmar ökat kraftigt under hösten. Arbetet med att tillgängliggöra ytterligare hallar och timmar i befintliga anläggningar fortsätter under 2018. Indikatorn påverkas även av efterfrågan på timmar i bokningsbara skolidrottshallar samt av periodvisa stängningar på grund av renoveringar med mera.							
  Nyttjandegraden stora idrottshallar (20x40)	88 %			88 %	88 %	88 %	2017
  Stockholmarnas nöjdhet med Stockholm stads idrottsutbud 	71 %	73 %	70 %	79 %	73 %	73 %	2017
Analys I jämförelse med föregående år har periodens utfall totalt sett sjunkit från ett mycket högt resultat 2016. Minskningen avser både inne- och uteverksamhet. Fortfarande ligger kundnöjdheten på en hög nivå men förvaltningen har påbörjat en analys av resultatet för att bibehålla en fortsatt hög nivå.							
  Ungdomars nöjdhet med tillgång till idrotts- möjligheter	73 %	74 %	74 %	74 %	72 %	72 %	2017

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden undersöka lämplig plats inom stadens vattenområden för borsttvättar för båtar. (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	
  Idrottsnämnden ska revidera det idrottspolitiska programmet för perioden 2018-2022 (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	
  Idrottsnämnden ska utreda hur idrottsbonusen kan vidareutvecklas för att stötta de föreningar som framgångsrikt arbetar med de prioriterade målgrupperna. (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	
  Idrottsnämnden ska utreda om det finns anledning för staden att engagera sig i Sport Campus och vilka möjligheter och kostnader ett medlemskap skulle innebära. (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	Avvikelse
Analys Organisationen har inte lämnat tillräckligt underlag för att förvaltningen ska kunna utreda frågan och lämna ett förslag till idrottsnämnden.			
  Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och fastighetsnämnden ska i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden, idrottsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda anläggandet av tre leder för stigcykling i Nackareservatet, Flatens naturreserverat samt Kyrkhamns naturreservat (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	Avvikelse
Analys Idrottsnämnden har inte kontaktats i denna fråga och har inte deltagit i någon utredning.			
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med idrottsnämnden och kulturnämnden utreda och implementera formen för ersättning till skolor för kultur- och idrottsföreningars verksamhet i skollokaler, den så kallade skolkostnadsersättningen (1.5)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Fler stockholmare inspireras till att vara fysiskt aktiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler stockholmare har upptäckt simhallarnas möjligheter för olika fysiska aktiviteter och allmänt välbefinnande.

Analys

För att sprida kunskap om motions- och träningsaktiviteter i stadens simhallar, samt inspirera till fysisk aktivitet, genomfördes en marknadsförings- och informationskampanj i början av året. Kampanjen bestod bland annat av affischer på stadstavlor och i simhallarna samt av annonsering i kollektivtrafiken och i Mitt-i-tidningar. Efter kampanjen gjordes en uppmärksamhetsmätning i vilken 500 personer boende i Stockholms stad intervjuades. Mätningen visade att 41 procent lagt märke till minst någon del av kampanjen, att andelen som lagt märke till kampanjen är högst bland 18-29-åringar och att observationen är bättre bland kvinnor än bland män. Av de tillfrågade hade 75 procent rätt förståelse av budskapet. Kampanjen uppfattas framför allt som trovärdig och meningsfull, men även som saklig. Bland de som har sett kampanjen är helhetsbetyget för kampanjen bra, ett medelvärde på 4,3 på en 6-gradig skala, och de två yngre åldersgrupperna är mest positivt inställda till kampanjen.

Marknadsförings- och informationskampanjen för ökad fysisk aktivitet i början av året har följts upp, bland annat genom interna utvärderingsmöten. Simhallarna har också haft kvar sitt kampanjmaterial för att fortsätta dra nytta av den uppmärksamhet som kampanjen bidrog till.

Förvaltningen har fortsatt att använda parollen "Rör på dig i Stockholm" för att locka fler stockholmare till fysisk aktivitet. Under Midnattsloppet fick parollen stor plats, tillsammans med positiva bilder av människor i olika åldrar som rör på sig i olika miljöer och sammanhang.

Förvaltningen medverkade, tillsammans med flera andra av stadens förvaltningar, i arrangemang runt UEFA-cupfinalen på Friends Arena, främst med barn och ungdomar som målgrupp. Även i samband med invigningar av exempelvis konstgräsplaner och vid prova på-aktiviteter, som till exempel Olympic Day i Kungsträdgården, gavs mer information om de många motionsmöjligheter staden erbjuder. Arbetet med 2018 års simhallskampanj inleddes i september och under hösten också produktionen av Stockholms idrotts- och friluftskarta 2018.

Evenemangsarbetet har fortsatt öka under året och förvaltningen har medverkat i över 100 olika evenemang. Evenemangen genomförs i/på någon av stadens anläggningar och idrottsförvaltningen är involverad i evenemangen i olika grad. Likaså har ett betydande stöd på drygt 4 miljoner kronor kunnat ges genom ett evenemangsbidrag till föreningarnas egna och olika typer av evenemang riktat mot barn och unga.

Så ofta det är möjligt samarbetar förvaltningen med föreningar och idrottsförbund i samband med evenemangen. Ofta erbjuder föreningarna prova på-aktiviteter för barn och ungdomar. Dessa är mycket uppskattade och ger många unga chansen att prova sig fram för att hitta en egen idrott eller en trevlig motionsform.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andelen stockholmare som har uppmärksammat idrottsnämndens marknadsförings- och informationskampanj	41 %	36 %	45 %	44 %	35 %		2017

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En uppmärksamhetsmätning genomförs efter simhallskampanjens huvudperiod.	2017-01-01	2017-12-31	
 Idrottsnämnden ska genomföra en marknadsförings- och informationskampanj för att sprida kunskapen om det stora utbudet av motions- och träningsaktiviteter i stadens simhallar.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Fler stockholmare kan vistas och motionera i naturen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler stockholmare motionerar på stadens friluftsytor och andelen flickor som tränar på stadens utegym har ökat.

Analys

Stockholm med omnejd erbjuder goda förutsättningar för ett aktivt friluftsliv. Staden är omgiven av stora naturområden och har en av världens vackraste arkipelager. Både vinter och sommar erbjuds goda möjligheter till uteaktiviteter. Under året beslutade idrottsnämnden, som ett komplement till det idrottspolitiska programmet, om ett friluftsprogram med riktlinjer för friluftspolitiken.

I början av maj kunde stockholmarna ta del av instruktioner på stadens utegym. Instruktionerna genomfördes främst med syftet att ge stöd i att komma igång. Instruktionerna lockar flickor/kvinnor som enligt undersökning gjord under 2016 visat sig vara underrepresenterade på utegymmen. I år gjordes en särskild satsning på att erbjuda instruktioner anpassade för personer med rörelsenedsättning på Eriksdals- och Stora Sköndals utegym. Marknadsföringsinsatser genomfördes i samverkan med utbildningsförvaltningen, Stockholms parasportförbund och Stockholms läns landsting, Habilitering och Hälsa. Några av de personer som fick instruktion på Eriksdals utegym tränar nu regelbundet på utegymmet.

Under sommarlovet erbjöds barn och ungdomar en rad aktiviteter i vatten och på land vid basängbad utomhus. Aktiviteterna bestod av ett utbud riktat till skollovslediga barn och ungdomar, olika träningsformer som genomförs inomhus i simhallarna under resten av året, förenings verksamhet och möjlighet att låna material för att utöva aktiviteter som badminton, pingis, kubb, frisbee, med mera.

Löpskola för nybörjare genomfördes som kursform från 13 år och uppåt i Farsta- och Väster- torps sim- och idrottshall. Det har också erbjudits öppna löpargrupper som utgått från Husby-

badet, Farsta- samt Vällingby sim- och idrottshall.

Ett nytt motionsspår i Lövsta har anlagts och kommer att invigas våren 2018. Intresset för längdskidåkning är mycket stort i Stockholmsområdet och projektering för anläggande av ett konstsnöspår i Ågesta pågår. Tillstånd för att ta vatten från sjön Magelungen är under handläggning av Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Parallellt pågår arbetet med upphandlingsunderlag som beräknas kunna annonseras under vintern för att kunna ha ett färdigt spår till säsongen 2018/2019.

Under 2017 har staden uppdaterat sina generella riktlinjer för skyltprogram. Idrottsförvaltningen har med anledning av detta utarbetat ett nytt skyltprogram under året för stadens motionsspår i enlighet med stadens nya riktlinjer. Nya och kompletterande skyltar ska succesivt monteras vid de spår som idrottsförvaltningen ansvarar för. Först ut är det nyanlagda motionsspåret i Lövsta.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra instruktioner på stadens utegym som är anpassade för personer som har en rörelsenedsättning samt marknadsföra dem till målgruppen.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Föreningslivet upplever att det finns goda förutsättningar att verka i Stockholm

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Föreningslivet i Stockholm har utvecklats och erbjuder en mångfald av aktiviteter. Fler barn och ungdomar har möjlighet att delta i föreningsverksamhet utifrån sina förutsättningar och önskemål.

Analys

En översyn av föreningsstödet har genomförts vilken resulterat i nya bidragsregler från 2018. Inriktningen har varit ökat stöd för aktiviteter, tydligare styrning mot prioriterade grupper, tydligare regler, minskad administration och förbättrade möjligheter till uppföljning och kontroll. En av flera förändringar är att bidragsformen idrottsbonus inriktas mot den prioriterade gruppen fysiskt inaktiva med funktionsnedsättning. Detta för att underlätta måluppfyllelse. Reglerna för investeringsbidrag har förtydligats och skärpts.

Idrottsförvaltningen har sett anledningar att förstärka kontrollen av föreningarnas bidragsanvändning och deras nyttjande av bokad tid i stadens anläggningar. Kontrollerna behövs bland annat för att ge kunskap om bidragen får avsedd effekt och för att förhindra missbruk. Nyttjandekontrollerna av bokad tid ger kunskap om anläggningarna används effektivt.

Verksamhetskontroller har genomförts av bland annat idrottsbonus, lovbidrag, sommarlovsevenemang och hos föreningar med hyresbidrag. Kontroller av nyttjande av bokad tid har genomförts i simhallar, isrinkar och i skolidrottshallar utan kortlås. Kontroll har också genomförts av om begärda dokument inkommit från föreningar som underlag för bidragsbeslut. Resultatet av verksamhetskontrollerna ska användas vid bedömning av ansökningar för medlemsaktivitetsbidrag 2018 och kan leda till omprövning av vissa hyresbidrag.

Förvaltningen har under året samarbetat med Stockholmsidrotten i deras arbete med att öka antalet föreningsaktiva. Samarbetet har framför allt skett i ytterstadsområden genom att till exempel inkludera idrottsrörelsen i arbetet med de lokala utvecklingsplanerna i Enskede-Årsta-Vantör och Hässelby-Vällingby. Samarbete har även skett med idrottsrörelsens storstadssatsning i områden där föreningslivet är svagt genom idrottskoordinatorernas arbete.

2017 gavs ett utökat stöd till stadens 4H-föreningar för att stötta verksamheterna att öka barnens förståelse för djurs villkor och behov.

Under året har fyra föreningar bedrivit idrottsbonusprojekt för att utveckla metoder att nå fysiskt inaktiva från de prioriterade målgrupperna. Andelen deltagare som räknas som fysiskt inaktiva har varit 44 procent, en minskning från föregående år då 70 procent var målgruppen fysiskt inaktiva. Enligt förvaltningens analys beror detta på en förskjutning till yngre deltagare samt att det från start i projekten erbjöds många aktiviteter som marknadsfördes brett vilket ledde till att fysiskt aktiva deltog.

Under året har förvaltningen deltagit i projektet Ung på väg tillsammans med Rädda Barnen och Stockholmsidrotten. Projektet går ut på att få in flyktingungdomar som ledare i föreningslivet. 2017 deltog ca 30 ungdomar i projektet och projektet har fått förlängt projektstöd under 2018.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal genomförda möten med anläggningsråden	40 st			40 st	40 st		2017
 Föreningslivets nöjdhet med förutsättningarna att verka i staden				42	70		2017
Analys Förvaltningen har valt att inte följa upp indikatorn under året då det visat sig att vissa delar av mätningen fått alltför stor påverkan på helhetsresultatet. Förvaltningen har även kommit fram till att en årlig enkät inte är ett effektivt eller relevant verktyg för att mäta åsikter och attityder i föreningslivet eftersom variationerna är små mellan enskilda år. En ny indikator för nämndmålet ska tas fram till tertialrapport 1, 2018.							

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Delta i projekt Ung på väg tillsammans med Rädda Barnen och Stockholmsidrotten.	2017-01-01	2017-12-31	
 Genomföra verksamhetskontroller på utvalda idrottsbonusprojekt	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Simkunnigheten är hög i Stockholm

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Simkunnigheten har ökat bland stockholmarna, inte minst bland barn och ungdomar samt nyanlända.

Analys

Simkunnighet är en förutsättning för att få godkänt betyg i grundskolan. Av den anledningen genomför utbildnings- och idrottsförvaltningen intensivsimskolor för de elever i årskurs 6-9 som inte har klarat simkunnighetsmålet i ämnet idrott och hälsa (kunna simma 200 meter varav 50 meter i ryggläge). Intensivsimskolorna sker under sport-, sommar- och höstlovet.

Genom skolsimmet, samarbetet med utbildningsförvaltningen, Stockholms simföreningar, gemensamma strategier inom staden och långsiktighet skapas förutsättningar för jämlika villkor för alla barn och ungdomar. De ungdomar som tidigare kategoriserats som nyanlända är numera inkluderade i stadens ordinarie satsningar på simkunnighet.

I juni genomfördes en två dagars nationell simlärarkonferens i Eriksdalsbadet, ett samarbete mellan idrottsförvaltningen och Svenska Badmästareförbundet, där totalt 150 personer deltog.

Simskolesatsningen "Bli vän med vatten" har återigen genomförts i samarbete mellan idrottsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna i Farsta, Skärholmen, Skarpnäck, Södermalm och Hässelby-Vällingby, brandstationerna i Farsta, Brännkyrka, Katarina och Vällingby samt simklubbarna SK Neptun, Stockholmspolisens IF simförening, Stockholms kappsimmingsklubb och Spårvägen Simförening. Satsningen genomfördes under sommaren i fyra veckor på fem strandbad, Farsta strandbad, Sättrastrandsbadet, Flatenbadet, Tanto strandbad och Kanaanbadet. Sammanlagt har idrottsförvaltningen erbjudit stockholmarna 400 simskoleplatser på strandbaden. Simskoleeleverna har varit från fem år upp till vuxna och det har erbjudits både "drop in" och bokningsbara platser. Projektet avslutades med en veckas lång strandbadsturné där Stockholms stads simhallar genomförde gruppträningspass för alla åldrar. Personal informerade om höstens simskola, gruppträning och övriga kurser. Storstockholms brandförsvaret undervisade i livräddning.

Under perioden har det även genomförts riktad simskola för kvinnor med inriktning mot vattensäkerhet och integration i Bredängsbadet. Idrottsförvaltningen har samarbetat med Skärholmens stadsdelsförvaltning och simklubben Stockholmspolisens.

En stor satsning på att kvalitetssäkra alla simlärare har skett. Samtliga simlärare som arbetat mer än tre månader har blivit kvalitetssäkrade.

Barn med intellektuell funktionsnedsättning erbjuds numera simskola i Husbybadet, Beckomberga-, Västertorps- och Skärholmens sim- och idrottshall.

I Skärholmens sim- och idrottshall har det bedrivits simfritids (i samarbete med Polisens simförening) för barn i årskurs tre som inte klarat av kraven inom skolsimmet.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elever (åk 6-9) som klarar av simkunnighetskravet efter genomförd intensivsimskola på 11 ggr	92 %				75 %		2017
 Andel elever (åk 6-9) som klarar av simkunnighetskravet efter genomförd intensivsimskola på 5 ggr	75 %				75 %		2017
 Andel kvalitetssäkrade	100 %				100 %		2017

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
simlärare							
 Antal stadsdelsnämnder som medverkar i arbetet med att öka säkerheten vid strandbad	5 st			5 st	5 st		2017

Indikatorerna gällande intensivsimskolan avser de som har förkunskaperna att kunna simma 25 m bröstsim och 25 m ryggsim innan kursstart och som haft en närvaro på kursen på 80 procent eller mer.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjuder simskola för barn som har en intellektuell funktionsnedsättning.	2017-01-01	2017-12-31	
 Genomföra en nationell simlärarkonferens på temat "Barn och ungdomar med funktionsnedsättningar samt nyanlända" i samarbete med Svenska Badmästareförbundet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Genomföra särskilda insatser för att nå nyanlända som har behov av att komplettera grundskolebetyget med simkunnighet och därmed få behörighet att ta del av gymnasiestudier.	2017-01-01	2017-12-31	
 Implementera nya arbetsmallar vid bas- och fortbildning av simlärare.	2017-01-01	2017-12-31	
 Starta simskola riktad till vuxna som har en lindrig till måttlig utvecklingsstörning	2017-01-01	2017-12-31	
 Ta fram material som ska underlätta för förskoleklasser att på egen hand träna vattenvana.	2017-01-01	2017-12-31	
 Undersöka möjligheten att till tertialrapport 1 ta fram en indikator för att mäta simkunnigheten	2017-01-01	2017-05-31	

Nämndmål:

Stockholmarnas behov av idrott och motion tillgodoses i den växande staden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

God tillgång till idrott och motion i samtliga delar av staden i takt med att staden växer.

Analys

Det är angeläget att utbudet av idrottsanläggningar och idrottsytor utvecklas för att svara mot den beräknade befolkningsökningen i staden. Förvaltningen har under året arbetat med att implementera den långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar i de stadsutvecklingsprojekt som planeras. Förvaltningen har även deltagit i arbetet med samordningen av utbyggnaden av nya skolor (SAMS) för samordning med utbildningsförvaltningen av utbyggnaden av idrottshallar. Ett flertal samplaneringsprojekt pågår där en ny fullstor idrottshall vid Röda bergsskolan är ett exempel på en inhyrning idrottsförvaltningen ska göra hos SISAB. En ny idrottshall på Bolidenplan är ett exempel på ett projekt där fastighetskontoret uppför idrottshallen. Diskussioner pågår även med andra intressenter och byggherrar för samarbetsprojekt där inhyrningar kan bli möjliga.

Samarbetet med berörda stadsdelsförvaltningar med lokala utvecklingsavtal har fortsatt. På Vårbergs IP har planeringen för en fritidsgård med idrottsprofil i samband med utveckling av

idrottsplatsen fortskridit.

Under året har en ny läktare på Grimsta IP, en idrottshall i Grimsta och tre padelbanor i Vinterviken invigts. Spontanidrottsytor har iordningställts i Husby och Rågsved och två nya konstgräsplaner har anlagts i Vällingby och Hässelby Villastad. En ny läktare på Hammarby IP, för att anpassa idrottsplatsen till allsvensk damfotboll, kommer att stå klar i början av 2018. Byggnation av en idrottshall i Hjorthagen har påbörjats, likaså en gymnastikhall på Mälarhöjdens IP. Till årsskiftet öppnar Åkeshovs- sim och idrottshall efter en större upprustning. Simhallen har då utökats med en ny 25-metersbassäng. Fem skolidrottshallar som förvaltningen tidigare inte haft tillgång till har under perioden fått kortlås och därmed öppnats för bokning av föreningslivet.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per idrottshall	2 500			2 520	2 550		2017
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per ishall	13 050				13 300		2017
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per konstgräsplan	1 400				1 500		2017
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per simhall	7 700				9 500		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anordna informationsmöte för stadsdelsförvaltningarna och trafikkontoret gällande spontanidrott och spontanidrottsytor.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Inbjudan är skickad och mötet kommer att genomföras i januari 2018.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

I september genomfördes de numera återkommande "lokala inspirationsdagarna" på sex av stadens sim- och idrottshallar i ytterstaden, varav två i Järvaområdet: Tensta sim- och idrottshall och Husbybadet. Elever från årskurs åtta upp till gymnasieåren samt årskurs fyra till gymnasiesärskolan bjöds in att prova på olika aktiviteter från föreningslivet, Kulturskolan och ur simhallarnas egna aktivitetsutbud. Totalt deltog 1 673 elever varav 232 särskoleelever.

Samarbetet med Kulturskolan har medfört att de nu erbjuder danskurser för unga i Farsta- och Skärholmens sim- och idrottshall.

Nämndmål:

Stadens aktivitetsutbud är brett och inspirerande

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det lokala aktivitetsutbudet är tillgängligt och inspirerar stockholmare över hela staden.

Analys

I Stockholms stads simhallar finns ett brett utbud av motionsmöjligheter både i vatten och på land. Förutom möjlighet till bad, simning och simskola erbjuds gruppträning, gym och aktivitetskurser. Under de senaste åren har kvalitetssäkring av gruppträningsutbudet medfört att det idag erbjuds en lämplig kom igång-nivå och att tröskeln till att bli fysiskt aktiv har minskat. Kvalitetssäkring av gruppträningen har medfört att antalet kom igång-aktiviteter i simhallarna har ökat och att instruktörer möter kunden utifrån dennes förutsättningar, trots att aktiviteten sker i grupp.

Simhallarnas kursutbud koncentreras främst kring barn och ungdomar i skolåldern. Samarbetet med skolhälso- och andra vårdgivare, som skriver intyg eller Fysisk aktivitet på recept, FaR till unga som har behov av ökad fysisk aktivitet, har intensifierats under året. Utvecklingen av FaR för unga innebär ett utvecklingsbehov av riktad verksamhet som möter denna inaktiva målgrupp och ytterligare inriktning på samarbetsformer.

Både kursutbudet för barn i skolåldern och öppen ledarledd "drop-in" verksamhet för barn 9-12 år och 13-19 år har utökats i ytterstaden. Utbudet för ungdomar 13-19 år, främst flickor har prioriterats. Verksamheten anpassas och syftar till att nå inaktiva barn och ungdomar som normalt inte nås av föreningslivet.

För att belysa befintligt fritidsutbud för flickor och inspirera till rörelse genomförde Stockholmsidrotten en tjejmässa i Tensta sim- och idrottshall i samverkan med idrottsförvaltningen. Mässan var riktad till flickor 13-19 år med och utan funktionsnedsättning som fick möjlighet att prova på olika aktiviteter som till exempel basket, dans och box.

Under våren genomfördes MåBra-kurser för arbetssökande inskriva i Jobbtorg Vällingby. I kurserna varvades teori om kroppen och olika prova på aktiviteter för att stärka deltagarna både fysiskt och psykiskt. Varje kurs utvärderas och helhetsbetyget för de två kurserna blev 4,5-4,7 på en 5-gradig skala. Under hösten 2017 pågick även en längre kurs för långtidssjukskrivna och långtidsarbetslösa som innehöll extra träning med yoga/avslappning. Sammanställning och utvärdering från deltagarna och Jobbtorg sker i början på 2018. Även i Tensta sim- och idrottshall pågår ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen, där ungdomar 20-29 år erbjuds träna i gymmet under tre månader. Träningen inleds med gyminstruktion.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anordna två inspirationsdagar för gymnasieungdomar i Järvaområdet	2017-01-01	2017-12-31	
 Personal i simhallarna ska planera, utöka och samverka kring lämplig verksamhet för barn och unga som rekommenderas ökad fysisk aktivitet av Skolhälsan eller annan legitimerad vårdgivare.	2017-01-01	2017-12-31	
 Utöka kursutbud och andra aktiviteter i simhallarna som riktar sig till barn och unga 7-19 år, särskilt i ytterstaden.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

De verksamheter som bedrivs inom ramen för idrottsnämndens uppdrag lämnar avtryck på miljön på olika sätt. Idrottsnämndens klimatarbete sker kontinuerligt och vägleds av stadens miljöprogram som bygger på samma prioriterade mål som EU:s miljöhandlingsprogram som är att minska utsläppen samt öka effektiviteten och andelen förnyelsebar energi.

Nämnden har under året uppnått det uppsatta målet för köpt energi och minskad vattenförbrukning men inte lyckats nå målen för ökad solenergiproduktion och sänkt el- och fjärrvärmeförbrukning. Det aktiva arbetet med att sänka energianvändningen och utöka andelen förnyelsebar energi fortsätter i enlighet med nämndens energiplan och miljöhandlingsplan, för att successivt minska nämndens miljö- och klimatpåverkan.

Under 2017 har idrottsnämnden bidragit till målet om en giftfri miljö i Stockholm genom att registrera kemikalier i stadens centrala register, Chemsoft. Nämnden har även lagt till bestämmelsen om byggvarubedömningen, BVB, för samtliga avtal som berört arbeten som genomförts vid idrottsanläggningar för att främja hållbarhetsbedömda varor och god miljö.

Avfall utgör en viktig del av stadens miljömål. Åtgärder inom avfallsområdet ger möjlighet att begränsa klimatpåverkan. Idrottsnämnden har därför lagt ner ett stort arbete på att förbättra avfallshanteringen i anläggningarna i enlighet med stadens avfallsplan 2017-2020. Under året har idrottsnämnden upprättat avfallsplaner för alla stadens simhallar. Planerna beskriver avfallshanteringen och strategin för minskat avfall vid respektive simhall.

En viktig miljöfråga är även att minska spridningen av mikroplaster. Nämnden har bidragit i detta arbete genom att delta i utredningar och genomföra åtgärder i hanteringen av material i konstgräsplaner. I samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden har idrottsnämnden gjort en översyn av möjliga tekniska lösningar samt lämpliga platser för att anlägga en båtbottentvätt. En slutrapport är framtagen och en fortsatt utredning kommer att ske under 2018 i enlighet med budgetdirektiv.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden arbetar aktivt med att effektivisera energianvändningen. Under de senaste

åren har flera satsningar i form av energiprojekt utförts i stadens idrottsanläggningar. Det senaste projektet genomfördes vid Zinkensdamms ishall där gamla lysrörsarmaturer bytes ut till LED belysning med ett nytt effektivt styrsystem. Utöver bättre energiprestanda har projekten även lett till ett bättre inomhusklimat och en längre hållbarhet. Nämndens kontinuerliga energiarbete har resulterat i att målet för mängd köpt energi uppnåtts, trots utökad idrottsverksamhet i förhållande till föregående år.

Under 2017 har idrottsnämndens solenergianläggningar producerat 225 MWh, motsvarande en energianvändning för mer än 56 hushållslägenheter. Det är den högsta energiproduktionen som noterats för idrottsanläggningar och en ökning med 10 procent jämfört med föregående år. Anledningen till den ökade produktionen är den tillkomna solcellsanläggningen vid Skärholmens sim- och idrottshall som färdigställdes i slutet av 2016. All producerad energi har använts för att driva ventilation och vattenreningsprocessen i simhallar samt för uppvärmning av bassängvatten vid utebaden. Trots den rekordhöga produktionen når nämnden inte upp till det uppsatta målet för producerad solenergi om 250 MWh. Orsaken till detta är att solcellerna på Åkeshovs sim- och idrottshall har kopplats ur under större delar av året på grund av ombyggnationen av simhallen.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)	90 GWh			89 GWh	91 GWh	1835 GWh	2017
  Årlig energiproduktion baserad på solenergi (MWh)	225 MWh			204 MWh	250 MWh	2 450 MWh	2017
Analys Trots den rekordhöga produktionen av solenergi når inte nämnden upp till det uppsatta målet om 250 MWh. Orsaken är att solcellerna på Åkeshovs sim- och idrottshall har kopplats ur under större delen av året på grund av ombyggnationen av simhallen.							

Nämndmål:

Idrottsnämnden arbetar systematiskt med en hållbar energianvändning

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

År 2020 har elförbrukningen minskat med 10 procent och därmed 24 ton växthusgaser per år, fjärrvärme har minskat med 15 procent och därmed 900 ton växthusgaser per år och vattenförbrukningen har minskat med 20 procent per år.

Analys

Stora mängder energi är en förutsättning för att kunna bedriva idrottsnämndens verksamheter. Det är därför viktigt att nämnden eftersträvar en energieffektiv drift. 2017 har präglats av omfattande tekniska driftstörningar vid flera anläggningar till exempel Farsta sim- och idrottshall och Nälstabadet vilket har lett till en ökad energiförbrukning. En annan orsak till den ökade energiförbrukningen är den utvidgade idrottsverksamheten i form av längre öppettider vid Eriksdalsbadet, ökad driftsäsong för bandy och utökad verksamhet vid de föreningsbaserade anläggningarna till exempel Grimsta IP. Övergången från naturgräs till konstgräsplaner samt

effektivare planbevakning har lett till att nämnden har uppnått målet med att minska vattenförbrukningen. Arbetet med energi- och vattneffektivisering fortsätter 2018 för att successivt minska nämndens miljö- och klimatpåverkan.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Minskad elförbrukning, antal MWh	150			0	600		2017
Analys Ökad driftsäsong för bandy, längre öppettider vid Eriksdalsbadet samt mindre solelproduktion än beräknat har lett till att förvaltningen inte lyckats uppnå det uppsatta målet.							
 Minskad fjärrvärme-förbrukning, antal MWh	960			5 700	1 200		2017
Analys Omfattande driftstörningar vid flera anläggningar, utökad verksamhet inom vinterfotboll samt uteblivna värmeåtervinningsprojekt har lett till att förvaltningen inte lyckats uppnå det uppsatta målet.							
 Minskad vattenförbrukning, antal kbm	20 000			2 000	18 000		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämndens transportmedel utgörs främst av tjänstefordon, men även av en hel del arbetsfordon av olika slag. Nämndens samtliga tjänstebilar är klassade som miljöbilar och de privata bilar som regelbundet används i tjänst har bilavtal enligt stadens riktlinjer. När det gäller arbetsfordon och maskiner är det betydligt svårare att finna miljöklassade sådana. Nämnden håller sig uppdaterad på marknaden och undersöker vilka miljövänliga alternativ som skulle kunna ersätta de fossildrivna fordon och maskiner som används vid idrottsanläggningarna.

Nämndmål:

Idrottsnämnden bidrar till en miljöanpassad vägtrafik i Stockholm

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Klimatpåverkan från vägtrafiken minskar i Stockholm

Analys

Idrottsnämndens fordon utgörs främst av miljöbilar, men även av arbetsfordon av olika slag. Nämnden strävar efter att endast köpa eller leasa miljöklassade tjänstebilar. Under 2017 har nämnden med syftet att åstadkomma ännu mindre miljöpåverkan vid transporter ersatt fyra tjänstebilar till rent eldrivna. Idrottsnämnden uppfyller det uppsatta målet genom att säkerställa att samtliga tjänstebilar är klassade som miljöbilar för andra året i rad. Under det kom-

mande året planerar förvaltningen att arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan vid transporter och bidra till ett bränslefritt Stockholm till exempel genom att byta till fler eldrivna tjänstebilar och undersöka vilka miljövänliga alternativ som finns på marknaden när det gäller arbetsfordon och maskiner.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel tjänstebilar klassade som miljöbilar	100 %				100 %		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Stockholms mark- och vattenområden ska vara attraktiva rekreations- och motionsområden för alla. Vattenvägar och upplevelsevärden ska behållas och utvecklas. Funktionshindrades behov av rekreation ska beaktas. Naturliga stränder och promenadstråk i naturmark är viktigt för att invånarna ska vilja ta sig ut i naturen för motion och rekreation. Genom ett fortsatt underhålls- och utvecklingsarbete av tillgängliga motionsspår och anläggande av nya risvasar samt reproduktionslokaler för groddjur och fiskar bidrar idrottsnämnden till att nå stadens mål om en hållbar mark- och vattenanvändning.

Nämndmål:

Idrottsnämnden bidrar till en hållbar miljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Latrintömningsstationerna och spolplattorna minskar föroreningarna i Mälaren och Östersjön.

Analys

Fritidsbåtar förorenar vattendragen med bland annat latrin och därför infördes 2015 ett lagkrav på att fritidsbåtar ska ha tillgång till latrintömningsstationer. Stockholms stad har genom idrottsnämnden under senare år påbörjat ett arbete för att anlägga sådana på strategiska platser vid stadens fritidsbåtshamnar. Under 2017 har de två stationerna som färdigställdes under 2016 öppnats. För att uppnå målet med tio mottagningsstationer planeras tre nya latrintömningsstationer de närmaste åren.

För att fler båtägare ska välja att blästra sin båtbottnen och med det ta bort all giftig färg behöver båtbottnen kunna tvättas under säsongen. En utredning för att finna mest lämplig modell samt placeringslösning pågår i samverkan med miljöförvaltningen.

Den biologiska mångfalden och dess ekosystemtjänster, bland annat möjligheten till rekreation genom friluftsbad och fiske, påverkas av flera förhållanden och aktiviteter. Idrottsnämnden gynnar den biologiska mångfalden genom att anlägga reproduktionslokaler för groddjur

och fiskar. Nya groddammar har grävts och så kallade risvasar har byggts i stadens insjöar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Totalt antal latrintömningsstationer	7 st				7 st		2017

Indikatorn avser det totala antalet latrintömningsstationer som anlagts. Under 2017 har de två stationerna som tillkom 2016 öppnats och tagits i bruk. Det totala antalet stationer är 7 stycken.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utreda en plats för borsttvätt tillsammans med exploateringskontoret	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Avfall är en del av stadens miljömål. Åtgärder inom avfallsområdet ger möjligheter att begränsa klimatpåverkan och bidrar till att nå en giftfri miljö i Stockholm. Idrottsnämnden har ett ansvar för att alltid eftersträva en effektiv avfallshantering som en del i Stockholms stads miljöarbete. Nämndens strategi är att ta fram avfallsplaner för samtliga idrottsanläggningar. Varje anläggning ska ha en egen avfallsplan som är anpassad till den typ och mängd av avfall som förekommer i anläggningen. Under 2017 har idrottsnämnden färdigställt avfallsplaner för alla stadens simhallar.

Nämndmål:

Verksamheterna ska omhänderta uppkommet avfall på ett resurseffektivt sätt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Bemannade idrottsanläggningar har en plan för att utveckla avfallshanteringen enligt EU:s avfallshierarki.

Analys

Under 2017 har idrottsförvaltningen färdigställt en detaljerad och anpassad avfallsplan för varje simhall i linje med Stockholms stads nya avfallsplan. Avfallsplanen beskriver hantering av avfallet vid inköp av varor, sortering och förvaring av avfallet vid anläggningen samt borttransporten av avfallet. Planerna beskriver nämndens löpande arbete för bättre avfallshantering och minskad mängd avfall från idrottsanläggningarna och innehåller information och datastatistik som underlättar uppföljningen av avfallshanteringen i varje anläggning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel anläggningar som	20 %			34,92 %	20 %		2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
har en plan för arbetet med avfall							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kartlägga avfallet (mängd och typ) vid simhallarna	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:
2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

För att främja produktutveckling mot en giftfri miljö har idrottsnämnden lagt in en bestämmelse i ramavtalen där Byggvarubedömningen, BVB, behandlas. Bestämmelsen om BVB finns i ramavtalen för byggtekniska arbeten, VS-/rörarbeten, el- och teletekniska arbeten, måleriarbeten, smidesarbeten, mark- och anläggningsarbeten. Nämnden har även lagt till bestämmelsen om byggvarubedömningen, BVB, vid de upphandlingar som ligger utanför ramavtal för att säkerställa att samtliga arbeten som genomförs vid idrottsanläggningar främjar hållbarhetsbedömda varor och god miljö.

Idrottsanläggningarna förbrukar en stor mängd kemikalier till tvätt och städning. Kemikalierna påverkar inomhusluft, dagvatten, avlopp och mark när de förbrukas. Som ett första steg i att bidra till en giftfri miljö i Stockholm har stadens största simhallar slutfört registreringen av kemikalier i stadens centrala register, Chemsoft.

En viktig miljöfråga är att minska spridningen av mikroplaster. En av spridningskällorna som identifierats är konstgräsplaner med ifyllnader av gummi och termoplaster. Idrottsnämnden har sedan 2005 följt de krav och rekommendationer som gäller avseende upphandling, hantering, drift och skötsel av konstgräsplaner. Styrande har i första hand varit de rekommendationer som togs fram av Kemikalieinspektionen med betoning på tungmetaller och PAH-oljor.

Nämnden har sedan 2015 ingått i ett projekt tillsammans med Luleå tekniska universitet för att undersöka omgivningspåverkan från konstgräsplaner. Under 2016 och 2017 har miljövänligare ifyllnadsmaterial som kork (eCork) prövats i totalt sju konstgräsplaner. Även utbildningsnämnden har på uppdrag av idrottsnämnden anlagt tre bollplaner på skolgårdar med en ifyllnad av i huvudsak kokos. De miljövänligare alternativen har hittills uppvisat problem som statisk elektricitet vid torr väderlek samt dåliga spelegenskaper med mycket hårda planer vid låga temperaturer. Ett arbete har också startats för att förbättra hanteringen i samband med snöröjning av konstgräsplaner för att kunna återföra det granulat som medföljer vid snöröjning.

Idrottsnämnden deltar i några av de utredningar som pågår och som är initierade genom ett regeringsuppdrag att identifiera spridningskällorna och ge förslag för att minska utsläppen av mikroplaster i Sverige. Sveriges kommuner & Landsting (SKL) och Naturvårdsverket samordnar två utredningar där även Fotbollförbundet ingår inriktat på konstgräsfotbollsplaner.

Målsättning för dessa utredningar är att ge bättre vägledning och förutsättningar för Sveriges kommuner och fotbollsföreningar i samband med upphandling av nyanläggning och omläggningar av fotbollsplaner.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %	75 %	75%	2017

Nämndmål:

Idrottsnämnden erbjuder en sund kemikaliehantering i stadens idrottsanläggningar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det centrala kemikaliregistret har optimerat förvaltningens hantering av kemikalier i anläggningarna, vilket innebär rätt kemikalier till rätt dosering till gagn för såväl miljö som hälsa.

Analys

Idrottsförvaltningen förbrukar och hanterar många olika kemikalier till tvätt och städning. Ett kemikaliregister ger bättre möjligheter att bedöma kemikaliernas risker för miljö och hälsa samt ger kunskap om volymer och kostnader. Under 2017 har förvaltningen slutfört registreringen av samtliga kemikalier i stadens centrala register för de fyra inomhusanläggningarna med störst förbrukning av kemikalier.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal anläggningar som har registrerat sina kemikalier i kemikaliregistret	4 st				3 st		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Redovisa de uppställda kraven för byggvarubedömningen vid bygg- och anläggningsentreprenader tillsammans med fastighetskontoret.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Människor tillbringar en stor del av sin tid inomhus och flera hälsobesvär är relaterade till inomhusmiljöerna. Idrottsanläggningarnas inomhusmiljöer är inte undantagna och arbetet med att förebygga risker för besökare och personal sker fortlöpande genom regelbundna avstämningar med de ansvariga för drift och underhållet av fastigheterna. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har dessutom en kontinuerlig tillsyn av inomhusmiljöerna och deras råd leder till förbättringar. Under 2017 har idrottsnämnden tagit fram ett förslag till en idrottsstandard för idrottshallar som beskriver olika förutsättningar för inomhusklimat som bidrar till en god inomhusmiljö i en idrottshall. Vidare planerar nämnden att komplettera med ytterligare tre standarder som blir inriktade mot övriga typer av idrottsanläggningar; simhallar, ishallar och idrottsplatser.

Nämndmål:

Idrottsnämnden tillhandahåller en god miljö i stadens idrottsanläggningar för besökare och medarbetare

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Inomhusmiljön i idrottsanläggningarna med avseende på bland annat ventilation, luft och vattenkvalitet har förbättrats.

Analys

Inomhusklimat täcker in flera parametrar som påverkar förhållandena inomhus. De mest väsentliga parametrarna som styr inomhusklimatet i idrottsanläggningar är luft, ljud och belysning. Att säkerställa god kvalitet på inomhusklimatet i en idrottsanläggning innebär att uppfylla specifika krav på dessa parametrar samt att åstadkomma en viss komfort för nyttjare och personal. Idrottsförvaltningen har under året tagit fram ett förslag till en idrottsstandard för idrottshallar som sammanfattar olika förutsättningar för parametrar som bidrar till av en god inomhusmiljö i de olika aktivitetslokalerna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ishallar där inomhusklimatet, fukt, temperatur och förekomst av svamp, kartläggs	10 %			10 %	20 %		2017
Analys Projektet där inomhusklimatet, fukt, temperatur och förekomst av svamp skulle kartläggas vid två ishallar kunde inte slutföras. Projektet som betecknades som ett forskningsprojekt utfördes i samarbete Kungliga Tekniska högskolan, KTH, som valde att lägga ner projektet efter att projektledaren slutat.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Färdigställa en idrottsstandard som beskriver belysnings- och ventilationsparametrar samt luftkvaliteten i idrottshallar för att åstadkomma en sund inomhusmiljö.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Idrottsförvaltningen har ett nära samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och Jobbtorg för att erbjuda Stockholmsjobb, praktikplatser och sommarjobb.

Ett arbete för att förbättra styrningen av förvaltningens olika processer har genomförts under året. Vissa delar har gjorts tillsammans med fastighetskontoret och andra internt. Under året har till exempel en organisationsförändring genomförts.

Idrottsnämnden och fastighetsnämnden samarbetar med utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, för att i större utsträckning samplanera idrottshallar för att både tillgodose skolans verksamhet och föreningslivet.

Ett nettoöverskott om 28,3 mnkr redovisas jämfört med budget inom driftbudgeten, varav 15,6 mnkr avser självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Inom investeringsbudgeten redovisas ett nettoöverskott om 12,5 mnkr, varav 9,8 mnkr beror på att arbetet med att anlägga ett konstsnöspår i Ågesta blivit försenat.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har ett bra och kontinuerligt samarbete med arbetsmarknadsnämnden för placering av aspiranter till praktik och kommunala visstidsanställningar. Samarbetet under 2017 innebar bland annat ett rekryteringstillfälle under våren där ett antal av idrottsförvaltningens chefer och arbetsledare intervjuade och därefter placerade cirka 15 aspiranter på olika idrottsanläggningar.

I likhet med tidigare år tillhandahåller nämnden platser för sommarjobbade ungdomar, som avlönas av stadsdelsnämnderna. Antalet platser har 2017 utökats till 124.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb 	0 st			0 st	0 st	850 st	VB 2017
Analys Respektive aspirant beräknas en gång och det är den förvaltning som ansvarar för budgeten för anställningen som får tillgodoräkna sig aspiranten. Då medlen för Stockholmsjobb inte ligger hos idrottsnämnden anges 0 här. Dock sker placeringar av aspiranter inom idrottsnämnden.							
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar 	20 st	18 st	2 st	10 st	15 st	500 st	VB 2017
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	124 st			100 st	116 st	8 500 st	2017
  Antal tillhandahållna	35 st			35 st	35 st	900 st	VB 2017

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
platser för Stockholmsjobb							
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	0 st			1 st	0 st	8 500 st	2017
Analys Respektive sommarjobbade ungdom beräknas en gång och det är den förvaltning som ansvarar för budgeten för anställningen som får tillgodoräkna sig ungdomen. Förvaltningen avlönar inte de sommarjobbare som avses i indikatorn, dock sker placeringar inom idrottsförvaltningen.							

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Ett arbete för att förbättra styrningen av förvaltningens olika processer har genomförts under året. Vissa delar har gjorts tillsammans med fastighetskontoret och andra internt. Under året har till exempel en organisationsförändring genomförts.

Idrottsnämnden och fastighetsnämnden samarbetar med utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, för att i större utsträckning samplanera idrottshallar för att både tillgodose skolans verksamhet och föreningslivet.

Ett nettoöverskott om 28,3 mnkr redovisas jämfört med budget inom driftbudgeten, varav 15,6 mnkr avser självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Inom investeringsbudgeten redovisas ett nettoöverskott om 12,5 mnkr, varav 9,8 mnkr beror på att arbetet med att anlägga ett konstnospår i Ågesta blivit försenat.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	95,55 %			98,64 %	100 %	100 %	VB 2017
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	95,5 %			98,6 %	100 %	100 %	VB 2017
  Nämndens prognossäkerhet T2	-3 %			0 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2017
Analys Orsakerna till avvikelserna mellan prognosen i tertialrapport 2 och bokslut förklaras utförligt under avsnittet uppföljning av ekonomi och satsningar.							

Nämndmål:

Idrottsnämndens verksamhet bedrivs effektivt och ryms inom tilldelad budget

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Inom tilldelad budget bedriver nämnden en effektiv verksamhet som svarar mot givna uppdrag.

Analys

Ett nettoöverskott om 28,3 mnkr redovisas jämfört med budget inom driftbudgeten, 15,6 mnkr av överskottet utgörs av överskott för självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Resterande överskott om 12,7 mnkr beror främst på högre intäkter än beräknat, försenade IT-projekt samt flera mindre överskott.

Inom investeringsbudgeten redovisas ett nettoöverskott om 12,5 mnkr jämfört med budget. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering med 9,8 mnkr av överskottet till 2018 på grund av att arbetet med planerat konstsnöspår i Ågesta blivit försenat. Resterande överskott beror på lägre utgifter än beräknat 2017 för inventarier till Åkeshovs sim- och idrottshall samt till den nya läktaren på Kanalplan/Hammarby IP.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

I ett demokratiskt hållbart Stockholm har flickor och pojkar respektive kvinnor och män lika goda förutsättningar att idrotta och motionera. Forskning visar att det är fler pojkar än flickor som är fysiskt aktiva och nämnden når endast målet om att flickor och pojkar ska ha lika goda förutsättningar att idrotta och motionera delvis. Strategierna för att få fler flickor i rörelse är att i större utsträckning tillgodose flickors önskemål samt att främja flickor att utöva pojkdominerade idrotter.

Nämnden har under året fortsatt arbetet med bemötandefrågor, arbetat med att förbättra tillgängligheten i idrottsanläggningarna och fortsatt satsningarna på så kallade flexomklädningsrum.

Det är viktigt att alla ska känna sig trygga i stadens idrottsanläggningar samt vid idrottsevenemang. En omfattande trygghetssatsning har påbörjats under 2017 där en stor del av förvaltningens medarbetare genomgått utbildningar i hur hot och våld förebyggs på idrottsanläggningarna. Nämnden har genom nätverket Program Supporter arbetat för att skapa trygghet för stadens ungdomar kring idrottsevenemang samt med att motverka att de dras in i destruktiva supporter kulturer. Nämnden har även deltagit aktivt i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Ett viktigt uppdrag inom idrottsnämndens ansvarsområde är att tillgängliggöra fritidsverksamheter och idrotts- och motionsaktiviteter för stockholmare med funktionsnedsättningar. Under 2017 inleddes arbetet att i samarbete med skolor, föreningslivet och stadens ishallar i Husby och Stora Mossen erbjuda barn och unga med balanssvårigheter att träna med NoFall som är ett hjälpmedel vid skridskoåkning. Nämnden har även arbetat med att påverka kultur- och fritidsaktörer att förutom sitt befintliga utbud erbjuda aktiviteter på LSS-bostäderna. Nämnden har även erbjudit öppna kurser, uppdragskurser och öppen verksamhet för personer med

funktionsnedsättning samt arbetat med att utveckla och förbättra hemsidan Fritidsnätet och påbörjat arbetet med Fritidsappen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden arbetar för att nämndens resurser ska fördelas jämnt mellan flickor och pojkar respektive män och kvinnor. Forskning genom bland annat Ung livsstil visar att det är fler pojkar än flickor som är fysiskt aktiva och som idrottar inom föreningslivets regi. Nämnden arbetar därför särskilt för att stimulera fler flickor till att börja idrotta eller motionera.

Jämställdhetsintegrering är en strategi för att uppnå ett jämställt samhälle. Den innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen. För att synliggöra eventuella skillnader mellan pojkar och flickor använder nämnden könsuppdelad statistik när så är möjligt samt synliggör skillnader i resursfördelning mellan pojkar och flickor genom en modell där nyinvesteringar inom fastighetsnämndens budget för idrottsinvesteringar redovisas ur ett könsperspektiv i samband med planering samt hur för eningsbidraget aktivitetsstöd fördelas mellan pojkar och flickor. För att synliggöra och analysera vilka konsekvenser förslag får för kvinnor/flickor respektive män/pojkar genomför förvaltningen jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	50 %				100 %	100 %	VB 2017
Analys Under årets första månader togs rutiner för jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden fram. Några analyser i tjänsteutlåtanden utfördes inte innan dessa fastställdes vilket är den främsta orsaken till att årsmålet inte kunnat uppnås. Under hösten har det saknats analyser i enstaka tjänsteutlåtanden. 2018 planeras för en utbildning i att skriva tjänsteutlåtanden. I den kommer avsnittet jämställdhetsanalys att ingå.							

Indikatorn beskriver andelen upprättade och relevanta tjänsteutlåtanden hos respektive nämnd som innehåller en jämställdhetsanalys

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Flickor och pojkar har lika goda förutsättningar att idrotta och motionera i Stockholm

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Flickors och pojkars förutsättningar att idrotta och motionera tillgodoses i lika utsträckning. Fler flickor har blivit fysiskt aktiva.

Analys

Det är fler pojkar än flickor som är fysiskt aktiva både inom föreningsidrotten och totalt sett. Könsfördelningen inom båda områdena är ungefär 60 procent pojkar och 40 procent flickor. Idrottsförvaltningen har under året, liksom tidigare år, arbetat efter två parallella strategier för att öka jämställdheten inom idrottandet/motionerandet. Den ena strategin syftar till att i större utsträckning tillgodose flickors preferenser och önskemål inom idrotten genom investeringar i anläggningar och genom att skapa verksamheter. Den andra strategin syftar till att främja flickor att utöva idrotter eller motionsformer som idag är pojkdominerade samt att få pojkar att utöva idrotter/motionsformer som är flickdominerade. Typexempel på ovanstående är drop in-fotboll där en del av tiden avsätts för endast flickor samt dansträningar där både flickor och pojkar är välkomna.

Under hösten genomfördes en rond i syfte att ta reda på hur väl den egna verksamheten i stadens simhallar lyckas att nå flickor och pojkar i åldern 13-19 år. Tonvikten lades på att utröna när flickor respektive pojkar väljer att träna på anläggningarnas gym, hur könsfördelningen är mellan pojkar och flickor samt vilken typ av motionspass de föredrar inom gruppträningen. Resultaten för respektive anläggning används som underlag i framtida planering. Resultatet vid ronderingarna visade att andelen flickor på gymmen vid dessa tillfällen varierade mellan 14-39 procent och på gruppträningen cirka 85 procent.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av aktivitetsstödet som går till flickor 7-20 år	37 %			37 %	40 %		2017
Analys Indikatorn visar ett par procentenheters differens mot målet att fördelningen av medlemsaktivitetsbidraget mellan könen ska vara inom spannet 60/40. Variationen i fördelningen är på kort sikt mycket liten och under en flerårsperiod inte större än enstaka procentenheter.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra en barn- och ungdomsrond (med fokus på kön och ålder) på verksamheter i stadens simhallar belägna i ytterstaden.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Personalpolicyn

Arbetet med att ytterligare implementera den reviderade personalpolicyn har fortsatt i förvaltningen. Chefer har deltagit vid stadsövergripande seminarier och de framtagna verktygen för arbetet har använts på arbetsplatserna, framförallt de diskussionskort som finns som underlag.

Kompetensförsörjning

En analys och kartläggning av förvaltningens sammantagna kompetens inom friskvårdsområdet har inletts. Arbetet har inledningsvis riktats mot gruppen friskvårdsledare. De kärnkompetenser som friskvårdsuppdraget kräver har identifierats, nivåbestämts och därefter har individuella kompetenskartläggningar genomförts. Arbetet kommer att fortsätta och utökas till andra befattningar under 2018.

Olika grepp har testats för att centralt stötta simhallarna i rekryteringen av nya simlärare. Inför höstens kursstarter genomfördes en förvaltningsgemensam rekryteringsomgång och utöver det har verktyg, och en förenklad ansökningsprocess tagits fram. Arbetet med att nå rätt kandidater fortsätter att utvecklas under kommande år.

Medarbetare inom idrottsverksamheterna har genomgått en utbildning i tre steg under hösten i syfte att ge ökad kunskap om hantering av hotfulla och våldsamma situationer. Interna kurser i bland annat bemötande och hjärt- och lungräddning har erbjudits medarbetare löpande under året. Förvaltningens chefer har vidareutbildats inom arbetsmiljö med inriktning mot den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. De nya chefer som har anställts har fått individanpassade introduktioner och utbildningsinsatser. En tredje omgång av kompetensutvecklingsprogram för arbetsledare har genomförts, där syftet är att skapa nätverk och stärka arbetsledarna i deras arbetsuppgifter, och i deras uppdrag som arbetsgivarrepresentanter.

Långt och hållbart arbetsliv

Vid årsskiftet inleddes samarbete med en ny företagshälsovård. Den totala sjukfrånvaron för förvaltningens medarbetare har de senaste åren varit relativt konstant och är jämförelsevis låg. Korttidssjukfrånvaron har fortsatt att gå ner men den längre sjukfrånvaron bland kvinnor i förvaltningen ökar dock något (och har gått upp 3,1 procentenheter de senaste fem åren). Förvaltningen har fortsatt arbetet med aktiva tidiga insatser vid hög korttidsfrånvaro och har en generös inställning till nyttjande av företagshälsovårdens tjänster. Förvaltningens andra projekt för ökad hälsokompetens som inleddes 2016 i samarbete med den dåvarande företagshälsovården avslutades innan sommaren med lyckat resultat. Inför 2018 planeras uppstart av en tredje projektomgång.

I början av året genomfördes den stadscentrala medarbetarundersökningen. Resultaten för idrottsförvaltningen visade att det råder ett öppet arbetsklimat där medarbetarna upplever delaktighet och inflytande i arbetet. Samarbeten och tydligare målstyrning är parametrar att jobba vidare med. Samtliga arbetsplatser ska ha tagit fram handlingsplaner där även aktiviteter kopplat till det interna hälsofrämjande arbetet särskilt ska ingå.

Lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering

Idrottsförvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan har under året successivt implementerats i det pågående arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter. Den nya arbetsgången är fortfarande under utarbetande. I början av året tog idrottsförvaltningen fram lokala riktlinjer och rutiner för att motverka diskriminering och kränkande särbehandling. Alla arbetsplatser ska vid arbetsplatsträffar, APT, ha gjort dessa kända under 2017. För att hålla diskussionen om förhållningssätt och bemötande levande har förvaltningens etiska riktlinjer haft en fortsatt framträdande roll på APT under året.

En del i att säkerställa att ingen diskriminering sker är tillämpning av kompetensbaserad rekrytering. Annonssmallar för de stora befättningsgrupperna har tagits fram under året. För till-

sättningar av chefs- och specialistroller under 2017 har serviceförvaltningens rekryterings-tjänster använts. Även detta som ett led i att säkra att kompetensbaserad rekrytering sker.

Förvaltningen har inte hanterat några diskrimineringsärenden under året.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	79	80	76		78	83	2017
  Index Bra arbetsgivare 	87				88	83	2017
  Index Psykosocial arbets- miljö 	79				76	fastställs 2017	2017
  Sjukfrånvaro 	5,1 %	3,7 %	7,8 %	5,2 %	5,2 %	tas fram av nämnden	VB 2017
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	1,5 %	1,4 %	1,7 %		1,5 %	tas fram av nämnden	VB 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Idrottsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder hälsofrämjande arbetsplatser

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje medarbetare och chef har goda förutsättningar för att kunna göra ett bra arbete, nå målen och må bra i sin arbetssituation. Ledarskapet präglas av en tydlig kommunikation med klara målbilder.

Analys

Under 2017 har förvaltningen tagit ett omtag med det interna hälsofrämjande arbetet. Hälsoombuden har bytt namn till hälsoinspiratörer för att markera nystart och tydliggöra innehåll i uppdraget. Riktlinjerna för det interna hälsofrämjande arbetet har omarbetats och innehållsmässigt framgår tydligare kopplingen till arbetsmiljöområdet. Även rollbeskrivningarna kopplat till ansvar och uppdrag för chefer, medarbetare och hälsoinspiratörer har setts över. Under hösten hölls en heldags utbildning inom hälsoområdet för hälsoinspiratörerna där förvaltning-

ens chefer deltog halva dagen. Förutom den årliga aktivitetsdagen som i år hölls på Stora Mossens idrottsplats, utsågs "Årets hälsosamma arbetsplats" efter november månads hälso-kampanj. I slutet av året färdigställdes även en broschyr som i korthet beskriver idrottsförvaltningens hälsoarbete. Broschyren kommer under våren 2018 att lanseras tillsammans med olika stöddokument för att nå ut till samtliga medarbetare.

Innan sommaren startade ett arbete med ledarskapsutveckling med syftet att skapa ett transparent, hållbart och närvarande ledarskap i förvaltningen. Ett värdegrunds- och varumärkesarbete där chefer på ett djupare plan ska reflektera över sitt ledarskap, värderingar och vad det innebär att utöva ett ledarskap på idrottsförvaltningen och i Stockholms stad. Arbetet började med ledningsgruppen och därefter kopplades enhetschefer på. Under 2018 fortsätter arbetet med ytterligare chefsled samt medarbetare.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsatt implementering av de åtta etiska riktlinjerna	2017-01-01	2017-12-31	
 Följa upp hanteringen av tidsbegränsade anställningar samt anmälningar om ökad sysselsättningsgrad	2017-01-01	2017-12-31	
 Implementera stadens centrala personalpolicy	2017-01-01	2017-12-31	
 Projekt ökad hälsokompetens	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden bidrar till målet genom att de egna verksamheterna samt genom stödet till föreningslivet anpassa verksamheter så att alla individer ska känna sig välkomna och ha möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar. Kontinuerlig utbildning i bemötande sker för personal i stadens idrottsanläggningar något som även visar sig ge resultat i de kundundersökningar som genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	Avvikelse
Analys Nämnden har inte haft möjlighet att genomföra aktiviteten då hbtq-programmet antogs av kommunfullmäktige vid årets slut.			

Nämndmål:

I stadens idrottsanläggningar och i idrottsnämndens verksamheter förekommer ingen diskriminering

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna har en god serviceanda och ett gott bemötande och tar ansvar för att besökarna på anläggningarna kan känna sig trygga och fria och inte riskera att mötas av trakasserier, diskriminering, hot eller våld.

Analys

Förvaltningen har under året arbetat med kvalitetssäkring för att säkerställa ett bra bemötande och ett inkluderande förhållningssätt från receptionspersonalen. Alla arbetsplatser har arbetat med de etiska riktlinjerna för att medarbetarna ska vara goda representanter för staden och ge ett gott bemötande som präglas av uppmärksamhet, respekt och vänlighet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Tillsvidareanställda medarbetare i simhallarna som arbetar i receptionen skall kvalitetssäkras enligt förvaltningens utvärderingsmall.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

I alla viktiga beslut som berör barn och ungdomar ska deras rättigheter beaktas. Idrottsnämnden arbetar vidare med den tidigare framtagna barnchecklistan samt genomför barnkonsekvensanalyser i tjänsteutlåtanden. För att lyckas med målsättningar att nå fler med idrott och motion har nämnden arbetat med att möta framför allt ungdomars preferenser för idrott och särskilt på att i större utsträckning tillgodose flickors önskemål.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barns och ungas rättigheter respekteras och nämnden lever upp till barnkonventionen

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

I alla insatser som riktar sig till barn och unga genomförs förvaltningens arbete av att barnperspektivet och barnets rättigheter tas tillvara. Medarbetarna får stöd i detta genom utbildning och praktiska verktyg. Barns och ungas perspektiv och synpunkter tas tillvara i verksamheter som stöds av nämnden.

Analys

I arbetet med aktivitetssytan vid Rågsveds bollplan har en referensgrupp med flickor från närliggande fritidsgård använts för att få deras syn på innehållet. Under hösten invigdes spontanidrottsytan i samarbete mellan idrottsförvaltningen, stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Idrottsförvaltningen har i samarbete med Stockholms idrottsförbund genomfört tjejmässor som bland annat riktats till nyanlända för att synliggöra för tonårsflickor vilka möjligheter till fritidsaktiviteter de har i sitt närområde.

Under året har öppen ledarledd verksamhet i egen regi bedrivits i sju av Stockholms stads sim- och idrottshallar. Verksamheten bedrivs främst i hallar och riktas till de prioriterade grupperna i det idrottspolitiska programmet, särskilt ungdomar 13-19 år med särskild inriktning mot flickor och ungdomar med funktionsnedsättning. Val av aktiviteter utgår från vad inaktiva inom dessa målgrupper önskar att göra utifrån undersökningen Ung livsstil och närvarande ungdomarnas egna önskemål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Antal anläggningar i ytterstaden som löpande erbjuder öppen ledarledd verksamhet för ungdomar	7 st				5 st		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

● Uppfylls helt

Analys

Under 2017 har en stor trygghetssatsning påbörjats där majoriteten av medarbetarna på avdelningen för idrottsverksamhet har genomgått utbildningar i hur hot och våld förebyggs på idrottsanläggningarna. Utbildningarna har varit inriktade på hanteringen av det enskilda mötet med en hotfull individ samt hur ett förebyggande säkerhetsarbete med lokalt anpassade rutiner ska bedrivas på respektive anläggning för att besökare och medarbetare ska känna sig trygga och säkra.

Gym i Stockholms stads simhallar arbetar aktivt för att erbjuda en dopingfri träningsmiljö och

är diplomerade inom metoden 100% Ren Hårdträning. Detta innebär bland annat att personalen är utbildad av Prodis/STAD, Stockholms läns landsting. Diplomeringen förnyas årligen efter platsbesök och godkännande av Prodis.

Idrottsnämnden har under året deltagit i det stadsövergripande arbetet mot våldsbejakande extremism. Den handlingsplan som upprättats har under året kompletterats och utvecklats. I arbetet sker ett samarbete med andra berörda nämnder samt stadsledningskontoret. Berörda medarbetare hos idrottsförvaltningen har genomgått den centralt anordnade utbildningen gällande arbete mot våldsbejakande extremism.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation	100 %				100 %	Tas fram av nämnden	2017

Idrottsnämnden mäter i denna indikator andel simlärare som gått utbildning då det är en yrkesgrupp inom nämndens verksamhet som regelbundet möter barn och unga i sitt arbete.

Nämndmål:

Besökare och medarbetare i stadens idrottsanläggningar känner sig trygga och säkra

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla som besöker idrottsevenemang eller motionerar och idrottar i Stockholm kan göra det utan risk att bli utsatta för våld och utan att behöva uppleva otrygga miljöer. Medarbetarna har kunskap om hur våld kan förebyggas genom ett bra bemötande.

Analys

Idrottsförvaltningen bidrar genom arbetet med Program Supporter till att skapa trygghet vid större idrottsevenemang, framför allt riskmatcher inom herrallsvenskan i fotboll men även inom bandy, ishockey och basket. Verksamheten som består av fältassistenter och samordnas av idrottsförvaltningen syftar till att skapa trygghet för ungdomar innan, under och efter idrottsevenemang av riskkaraktär. För att bättre kunna kommunicera till stockholmarna hur verksamheten bedrivs har en infosida på stadens hemsida skapats där även kontaktmöjligheter till stadens medarbetare finns tillgängliga. Kontaktpersoner i verksamheten har under året också haft kontakt med berörda klubbar även mellan matcherna.

All personal på idrottsanläggningarna genomgår regelbundet HLR-utbildningar (Hjärt- och lungräddning). Personal som arbetar vid bassängkant utbildas årligen i vattenlivräddning utefter förutsättningar för respektive bassäng.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel bemannade anläggningar som genomfört utrymningsövning	72 %			49 %	100 %		2017
Analys Det är fler anläggningar som har utfört utrymningsövningar 2017 jämfört med 2016. Ett antal anläggningar har under 2017 installerat nya brandlarm vilket gör att förutsättningarna att fler ska genomföra ändamålsenliga utrymningsövningar 2018 är goda.							
 Andel månadsanställd personal inom driftavdelningen som har kompetens att utföra hjärt- och lungräddning, HLR	99 %			92 %	100 %		2017
Analys Ett arbete med att ytterligare systematisera och säkerställa de interna säkerhetsutbildningarna har startat 2017. Målet är att alla medarbetare ska vara utbildade men personalomsättning gör det är svårt att ligga på 100 procent då det kontinuerligt tillkommer nya medarbetare på idrottsanläggningarna.							
 Andel personal som arbetar vid bassängkant som har kompetens att livrädda i vatten	97 %			98 %	100 %		2017
Analys Ett arbete med att ytterligare systematisera och säkerställa de interna säkerhetsutbildningarna har startat 2017. Målet är att alla medarbetare ska vara utbildade men personalomsättning gör det svårt att ligga på 100 procent då det kontinuerligt tillkommer nya medarbetare på idrottsanläggningarna.							
 Andel riskmatcher där Program Supporters verksamhet närvarat	100 %			100 %	100 %		2017

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Skapa en infosida på stadens hemsida för Program Supporter för att sprida information och kontaktuppgifter	2017-01-01	2017-12-31	
 Utbilda simhallarnas FaR-ledare i HLR (Hjärt- och lungräddning)	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden arbetar för att tillgängliggöra fritidsverksamheter och idrotts- och motionsaktiviteter för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. De verksamheter och anläggningar som nämnden förfogar över ska vara tillgängliga för alla stockholmare. Idrottsnämnden ansvarar för att samordna stadens fritidsutbud för barn och ungdomar med funktionsnedsättning genom Fritid för alla, utveckla fritidsutbudet för vuxna personer som bor i gruppbostad genom fritidsutvecklarna samt för att tillgängliggöra fler idrotts- och motionsverksamheter för personer med funktionsnedsättning både i egen regi och genom föreningsstödet.

Idrottsnämnden har under 2017 deltagit i det regionala arbetet med att tillgängliggöra fritidsutbudet över kommungränserna. Arbetet leds av Stockholms läns landsting och Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer. I slutet av året presenterades kartläggningen över hur många som rör sig till fritidsaktiviteter i annan kommun än hemkommunen.

Nämndmål:

Stockholmare med funktionsnedsättning har förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig fritidsverksamheter

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens anläggningar och verksamheter är tillgängliga för stockholmare med funktionsnedsättning. Tillgången till fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning är god och alla ges möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar. Fler lågintensiva aktiviteter finns för vuxna boende i gruppboende. Fler barn och ungdomar med funktionsnedsättning känner till vilka fritidsaktiviteter de kan ägna sig åt.

Analys

Fritid för barn och ungdomar med funktionsnedsättning

Under 2017 har idrottsförvaltningen tagit fram nya strategier att arbeta med för att utveckla nätverksarbetet inom Fritid för alla. Det nya strategiarbetet startade hösten 2017.

Förvaltningen har under hösten genomfört ett inspirationsmöte där nätverket lyfter goda exempel från egen verksamhet, inspirerar varandra till nya arbetssätt och nya samverkansformer. Inom nätverket startades ett inventeringsarbete för att få en övergripande bild av befintlig fritidsverksamhet riktad till barn och unga med funktionsnedsättning i staden. Detta ska sammanställas i början av 2018. Varje geografiskt område (innerstan, västerort och söderort) har också under hösten 2017 planerat för gemensamma satsningar inför 2018.

Det totala antalet besök på fritids- och ungdomsgården Träffstugan ökade med cirka tre procent jämfört med föregående år. Verksamheten har bedrivit ett medvetet arbete för att öka antalet besök av flickor genom samarbete med andra aktörer som till exempel Stockholms stadsbibliotek/Bokbussen och RFSU. Detta har resulterat i en ökning av antalet besök av flickor med cirka åtta procent jämfört med 2016. Det finns även en tendens att besöksfrekvensen av flickor ökar vid olika former av ledighet från skolan som lov och helger. Träffstugan deltog under sommaren i festivalen We are Stockholm och hade i genomsnitt 300 besökare per dag vilket skapade en bra plattform för att diskutera hur det är vara att vara ung och ha en funktionsnedsättning.

Under 2017 inleddes arbetet att i samarbete med skolor, föreningslivet och stadens ishallar i Husby och Stora Mossen erbjuda barn och unga med balanssvårigheter att träna med NoFall som är ett hjälpmedel vid skridskoåkning. Fallskyddsselen som personen bär ökar stabiliteten, tryggheten och friheten utan risk för fallskador.

Idrottsförvaltningen har huvudansvaret för den länsövergripande hemsidan Fritidsnätet där fritidsverksamheter för personer med funktionsnedsättning synliggörs. Under hösten 2017 har nya webbredaktörer utbildats för att kunna lägga in och uppdatera aktiviteter på Fritidsnätet.

Förvaltningen har under hösten startat ett arbete med att uppdatera befintliga aktiviteter på hemsidan. Arbetet beräknas vara klart under våren 2018.

Fritid för personer boende i gruppboestad

Enligt lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska kommunerna utveckla och stödja kultur- och fritidsaktörer att erbjuda ett utbud för vuxna personer som bor i bostad med särskild service. I Stockholm har idrottsnämnden detta uppdrag.

Digital förnyelse beviljade under året ansökan för projektet Utveckling av Fritidsappen- Tillgängliggöra information om kultur- och fritidsutbud. Projektet ska bygga en lösning som förklarar för kultur- och fritidsaktörer att göra tillgänglig och efterfrågad information i en mall som samma dag kan presenteras för deltagarna, vuxna personer med intellektuell funktionsnedsättning genom surfplattor eller smarta telefoner. Individuella inställningar ska finnas för hur informationen presenteras, till exempel med uppläst text eller tillval för pictogram. Lanseringen förväntas till hösten 2018.

Under året har förvaltningen påverkat kultur- och fritidsaktörer att förutom sitt befintliga utbud erbjuda aktiviteter på LSS-bostäderna. Detta enligt behov som framkom under 2016 års intervjustudie. Syftet är att nå de 70 procent inom målgruppen som inte deltar i organiserade aktiviteter (*Tidsbudgetstudien- Fritiden för personer med funktionsnedsättning av Elofson/Lengheden*).

I september genomfördes seminariedagen ”Den fria tidens kvalitet i LSS-bostad” för personal på LSS-bostäder. Temat var vikten av aktiv fritid och hur man arbetar hälsofrämjande för målgruppen. Totalt deltog 137 personer.

Idrottsförvaltningen har under året erbjudit öppna kurser, uppdragskurser och öppen verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Simhallarna erbjuder även gymträning och gruppträning i form av kurser för målgruppen och förvaltningen noterar en ökning av fler deltagare med funktionsnedsättningar. Särskilt populärt är cykel, vattengympa och styrkeklasser.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Att under året få fram ett gott exempel på en förening skapad av vuxna med rätt till LSS	2017-01-01	2017-12-31	
 Delta i mässan minfritid.nu i Botkyrka	2017-01-01	2017-12-31	
 Stödja kultur- och fritidsaktörer till att göra aktiviteter på eller i nära anslutning till LSS-bostäder	2017-01-01	2017-12-31	
 Stödja personal på LSS-bostäder för att fler personer med rätt till LSS ska ha en aktiv fritid	2017-01-01	2017-12-31	
 Ta fram en plan för hur fler personer med funktionsnedsättning kan lockas att träna styrketräning	2017-01-01	2017-12-31	
 Utveckla tillgänglig information om kultur- och fritidsutbudet som riktas till vuxna med rätt till LSS	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylles helt

Analys

Idrottsnämnden har under året fortsatt arbetet med bemötandefrågor. En viktig grund till detta arbete är nämndens etiska riktlinjer som togs fram 2016. Nämnden har även arbetat med att förbättra tillgängligheten i idrottsanläggningarna och fortsatt satsningarna på så kallade flexomklädningsrum. Nämnden har även arbetat med att utveckla och förbättra hemsidan Fritidsnätet samt påbörjat arbetet med Fritidsappen där målgruppen är vuxna personer boende i gruppbostad.

Nämndmål:

Stockholmarna har inflytande över idrotts- och motionsmöjligheterna i staden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna i staden har inflytande över idrotts- och motionsmöjligheterna, vilket har lett till ökad fysisk aktivitet.

Analys

Idrottsförvaltningen har under 2017 fortsatt att aktivt arbeta för att bistå i stadsdelsförvaltningarnas lokala utvecklingsplaner när det gäller idrotts- och motionsfrågor. Förvaltningen har deltagit i och genomfört lokala träffar med föreningslivet. Även 2017 har förvaltningen genomfört kundundersökningar på samtliga sim- och idrottshallar samt bemannade idrottsplatser och idrottshallar. Kundundersökningarna är ett sätt för förvaltningen att fånga upp synpunkter och förslag från besökare och nyttjare gällande verksamhet och utformning av anläggningarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal nyinvesteringsprojekt i ytterstaden där förvaltningen har en dialog med stockholmarna	2 st				2 st		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har under året sett över och förbättrat direktupphandling samt upphandling av varor och tjänster. Syftet med detta har varit att kunna ställa relevanta krav i samband med upphandlingar samt att ställa krav på leverantörer till exempel vad beträffar kemikalier och andra miljöpåverkande ämnen som förekommer i varor eller tjänster.

Under året har nämnden genomfört utbildningsinsatser för att öka andelen elektroniska inköp och för att öka kunskapen om tjänstebeställningar, någonting som var nytt för många enheter i början av året. Nämnden har även regelbundet följt upp e-handeln samt utbildat nya använ-

dare i systemet.

Nämnden har under året genomfört leverantörsuppföljning samt följt upp delar av de inköp som verksamheterna gjort genom nämndens plan för systematisk uppföljning. Uppföljning av driftentreprenader har systematiserats genom en uppföljningsmatris som är anpassad för dessa avtalstyper.

Indikatorer	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	38 %			46 %	50 %	Tas fram av nämnden	VB 2017
Analys Under årets första månader var systemutnyttjandet mycket lågt på grund av att flertalet enheter saknade kännedom om tjänstebeställningar i e-handeln. Nämnden har under året genomfört utbildningsinsatser för att öka andelen elektroniska inköp. Under senare delen av året har systemutnyttjandet ökat markant (oktober 82 procent, november 60 procent och december 59 procent).							
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %				100 %	80%	2017

Nämndmål:

Upphandlingar är kvalitetssäkrade och genomförs med beaktande av social och ekologisk hållbarhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Upphandlingar sker enligt stadens direktiv.

Analys

En fördjupad uppföljning av den upphandlade verksamheten, *Liljeholmshallen* och *Högdalens sim- och idrottshall*, samt av de föreningsdrivna anläggningarna, *Hässelby IP*, *Älvsjö IP*, *Hagsätra IP*, och *Årsta IP* har gjorts. *Hammarby IP* har varit stängd för verksamhet på grund av ombyggnation. Samtliga uppföljningsmöten har protokollförts och förvaltningen har dokumenterat uppföljningen och gjort kontinuerliga oanmälda besök hos de olika verksamheterna.

Förvaltningen har en arbetsgrupp som arbetat med frågor som berör direktupphandling och har under året arbetat med uppföljning och utbildning. Arbetsgruppen har även sett över upphandling av varor och tjänster relaterat till lagen om offentlig upphandling, LOU.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel upphandlingar där krav ställs på att om förvaltningen så begär ska leverantören lämna en förteckning i elektronisk form över de kemikalier och andra miljöpåverkande ämnen som förekommer i varan/tjänsten/byggentreprenaden	53 %				100 %		2017
Analys Årsmålet i indikatorn har inte uppnåtts på grund av bristande rutiner vid kravställningar i upphandlingar. Rutinerna har nu setts över för att säkerställa att kravet ställs.							

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Sammanfattning

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 28,3 mnkr, vilket inrymmer ett överskott om 15,6 mnkr för självkostnadshyror till fastighetskontoret. Viss osäkerhet har inrymts i prognoserna för energikostnader, intäkter för planhyror samt intäkter för sim- och idrottshallarna avseende årets sista månader. Till följd av denna osäkerhet reserverades budgetmedel på kostnadssidan. Bokslutet för nämnda intäkter innebar inga större skillnader jämfört med prognoserna, vilket medförde att avsatta budgetmedel inte behövde användas. Samtidigt har framför allt övriga intäkter och intäkter för hyror och arrenden blivit högre än beräknat i budget och tertialrapporter. Medel avsattes även för IT-projekt som förskjutits i tid. Därutöver redovisas flera mindre överskott jämfört med budget fördelat på olika enheter, som totalt sett bidrar till redovisat överskott.

Tabellen nedan visar bokslut 2016, prognos i tertialrapport 1 och 2, justerad budget 2017, bokslut 2017 samt avvikelse jämfört med budget per intäkt- och kostnadsslag.

Mnkr	Bokfört perioden			Bokslut 2016	Just budget 2017	Prognos 2017	Av- vikelse
	2016	2017	För- ändring				
Personal	229,6	229,6	0,0	229,6	229,3	229,6	-0,3
El/va/värme	78,8	78,5	-0,3	78,8	79,6	78,5	1,1
Lokal- och markhyror	311,7	336,4	24,7	311,7	352,8	336,4	16,4
Föreningsstöd	70,0	66,2	-3,8	70,0	67,6	66,2	1,4
Fastighetsdrift och underhåll	0,0	0,0	0,0	38,1	0,0	0,0	0,0
Kapitalkostnader	27,5	28,8	1,3	27,5	29,0	28,8	0,2
Övrigt	165,8	134,3	-31,5	127,8	135,8	134,4	1,4
Summa kostnader	883,4	873,8	-9,6	883,5	894,1	873,9	20,2
Försäljning sim- o idrottshallar	131,7	124,6	-7,1	131,7	122,8	124,6	1,8
Tillfälliga lokalupplåtelser (planhyror)	99,0	102,4	3,4	99,0	99,5	102,4	2,9
Hyres- och arrende intäkter	22,1	16,7	-5,4	22,1	21,6	16,7	-4,9
Övrigt	20,5	23,1	2,6	20,4	14,7	23,0	8,3
Summa intäkter	273,3	266,8	-6,5	273,2	258,6	266,7	8,1
Netto	610,1	607,0	-3,1	610,3	635,5	607,2	28,3
Överskott självkostnadshyror (FN)							-15,6
Nettoresultat exklusive överskott självkostnadshyror (FN)							12,7

Jämfört med 2016 har kostnaderna minskat med 9,6 mnkr och intäkterna minskat med 6,5 mnkr. Kostnaderna för fastighetsdrift och underhåll är den kostnad som minskat mest, vilket beror på den ändrade gränsdragningen mellan idrottsnämnden och fastighetsnämnden som gäller från och med januari 2017. Den kostnad som ökat mest är följaktligen hyreskostnader till fastighetsnämnden som ingår i lokal- och markhyror. Att intäkterna minskat beror främst på att GIH-badet, Forsgrénka badet och Åkeshovs simhall varit stängda under hela 2017.

Jämfört med budget redovisas ett överskott för kostnaderna om totalt 20,2 mnkr, vilket främst beror på överskott för hyreskostnader och kostnader för båtsport, där intäkter för arrendeavgifter använts till investeringar istället.

I övrigt beror nettoöverskottet totalt sett främst på ovan angivna orsaker avseende redovisat överskott för intäkter.

Kostnaderna har minskat med 9,9 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2, vilket främst beror på minskade hyreskostnader till fastighetskontoret. Intäkterna har ökat med 10,0 mnkr, vilket beror på flera olika orsaker. Störst avvikelse redovisas för lönebidrag och fiskeverksamhet. Förvaltningen ska arbeta vidare med uppföljningsrutinerna i syfte att förbättra prognossäkerheten. För de stora kostnads- och intäktsslagen är prognossäkerheten relativt god men säkerheten behöver bli bättre i övrigt. Detta är mycket viktigt eftersom budgetmedlen behövs för ökade behov i verksamheten.

En specifikation av utfall och avvikelser per avdelning/enhet redovisas i *bilaga 1*. Omorganisationen som genomfördes per den 1 september 2017 kan medföra att vissa över- och underskott redovisas vid årets slut på grund av att budgetfördelning på enhetsnivå inte ändrats. Där emot har budgetfördelningen på avdelningsnivå ändrats i enlighet med ny organisation.

I kommande avsnitt kommenteras budgetavvikelser samt förändring jämfört med bokslut 2016 och prognos i tertialrapport 2 per kostnads- och intäktsslag mer utförligt.

Personalkostnader

Redovisade kostnader 2017 uppgår till 229,6 mnkr, vilket innebär ett underskott jämfört med budget om 0,3 mnkr. Relativt stora underskott för personalkostnader redovisas för simhallar söderort och idrottshallar söderort, samtidigt som flera andra enheter redovisar över- och underskott av varierande omfattning.

Jämfört med bokslut 2016 är kostnaderna oförändrade. Kostnaden för årets löneöversyn uppskattas till cirka 5-6 mnkr. Detta innebär att i övrigt har personalkostnaderna minskat 2017, vilket främst beror på att GIH-badet, Forsgrénska badet samt Liljeholmsbadet varit stängda från och med sommaren 2016. Även den ändrade gränsdragningen för fastighetsdrift och underhåll gentemot fastighetsnämnden har bidragit till minskade personalkostnader.

Energikostnader

Redovisade kostnader 2017 i bokslut är 1,1 mnkr lägre än budget och 0,4 mnkr lägre än prognosen i tertialrapport 2. Jämfört med bokslut 2016 har kostnaderna minskat med 0,3 mnkr. Avvikelsen jämfört med budget avser främst lägre fjärrvärmekostnader än beräknat.

Hyreskostnader

Hyreskostnaderna för nämnden uppgår 2017 totalt till 336,4 mnkr. Jämfört med budget 2017 innebär detta ett överskott med 16,4 mnkr som till störst del avser självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Självkostnadshyrorna till fastighetsnämnden uppgår till 285,1 mnkr i bokslut 2017 vilket innebär ett överskott med 15,6 mnkr jämfört med budget och en minskning med 12,2 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2. Skillnaden beror på flera projekt som förskjutits i tid, till exempel uppförande av skridsko- och bandyhall på Gubbängens IP och ny läktare på Hammarby IP/Kanalplan som ingick i hyresprognosen.

Avvikelserna för posten övrigt i nedanstående tabell beror främst på förändringar avseende den så kallade skolersättningen som nämnden betalar ut till skolorna avseende skolidrottshallar. Bokslut blev 0,6 mnkr lägre än budget och 0,2 mnkr lägre än prognosen i tertialrapport 2. Avvikelsen jämfört med budget beror till viss del på att installationer av nya kortlås inte gett full effekt ännu. Jämfört med bokslut 2016 har kostnaderna ökat med 4,8 mnkr vilket främst beror på höjd ersättning per timme till skolorna.

I tabellen nedan redovisas totala hyreskostnader i bokslut 2017 jämfört med justerad budget 2017, prognos i tertialrapport 2 2017 och bokslut 2016.

Mnkr	Bokslut 2016	T2 2017	Justerad budget 2017	Bokslut 2017	Avvikelse
Självkostnadshyror FN	260,6	297,3	300,7	285,1	15,6
Hyror FN (Forsgrenska, Sjöstadshallen)	8,7	5,4	5,4	5,4	0,0
Övriga förhyrda verksamhetslokaler	28,5	27,6	27,6	27,1	0,5
Förvaltningskontoret	4,5	4,5	4,5	4,6	-0,1
Övrigt	9,4	14,2	14,6	14,2	0,4
Hyror totalt	311,7	349,0	352,8	336,4	16,4

Kapitalkostnader

I bokslutet 2017 uppgår kostnaderna för avskrivningar och ränta till 28,8 mnkr, vilket innebär en ökning med 1,3 mnkr jämfört med bokslut 2016. Detta beror främst på nyinvesteringar inom inventarier, maskiner och avslutade projekt inom friluftsverksamheten. Jämfört med budget redovisas ett överskott med 0,2 mnkr, vilket beror på budgeterade projekt som har skjutits fram i tid.

Föreningsstöd och övriga kostnader

Redovisade kostnader 2017 för föreningsstöd uppgår till 66,2 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 1,4 mnkr. Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har kostnaderna minskat med 1,4 mnkr. Avvikelsen beror på att färre ansökningar än beräknat kommit in för vissa bidragsformer. Avvikelsen hade varit ännu större om inte nämnden i oktober tagit beslut om en extra utbetalning av medlemsaktivitetsstöd avseende 2017.

För övriga kostnader redovisas totalt ett överskott om 1,5 mnkr jämfört med budget. För båtsport redovisas ett överskott om 4,4 mnkr. Mindre överskott redovisas för flera budgetposter inom förvaltningen. Inom avdelningen för idrottsverksamhet redovisas ett relativt stort underskott, vilket till stor del beror på planerade inköp i slutet av året.

Jämfört med bokslut 2016 har kostnaderna ökat med 6,6 mnkr och jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har kostnaderna ökat med 5,4 mnkr. Större kostnadsökningar 2017 inkluderar utbetald ersättning avseende Vanadisbadet och ökade IT-kostnader. Ökningen jämfört med prognosen i tertialrapport 2 beror främst på ökade kostnader inom avdelningen för idrottsverksamhet till följd av planerade extra inköp samt vissa oförutsedda underskott.

Sim- och idrottshallarnas försäljning

Ett överskott om 1,8 mnkr jämfört med budget redovisas för 2017, vilket främst beror på högre intäkter än beräknat för Eriksdalsbadet samt för simskola/kurser.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 innebär bokslutet endast en marginell minskning om 0,2 mnkr.

Redovisade intäkter 2017 för sim- och idrottshallarnas försäljning uppgår till 124,6 mnkr, vilket innebär en minskning med 7,1 mnkr jämfört med bokslut 2016. Minskningen utgörs främst av minskade intäkter om 9,6 mnkr för försäljning av kort (engångs-, rabatt- och hel-/halvårskort) hos stängda anläggningar (Forsgrénska badet, GIH-badet samt Liljeholmsbadet).

Övriga större förändringar är att intäkterna för försäljning av kort på Eriksdalsbadet ökat med 2,5 mnkr jämfört med 2016. Intäkterna för simskola och kurser har ökat med 0,7 mnkr jämfört med 2016.

Nedanstående tabell visar försäljningen av års- och halvårskort 2016 och 2017 samt förändringen mellan åren.

	<i>Försäljning (antal)</i>		<i>Förändring</i>	
	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>Antal</i>	<i>%</i>
Beckomberga sim- och idrottshall	84	86	2	2%
Eriksdalsbadet	9 773	10 349	576	6%
Farsta sim- och idrottshall	2 716	2 671	-45	-2%
Forsgrénska badet	1 172	0	-1 172	-100%
GIH-badet	173	0	-173	-100%
Husbybadet	1 894	1 791	-103	-5%
Kampementsbadet	20	19	-1	-5%
Kronobergsbadet	1 395	1 480	85	100%
Liljeholmsbadet	91	0	-91	-100%
Nälstabadet	16	10	-6	-38%
Sandsborgsbadet	505	610	105	21%
Skärholmens sim- och idrottshall	2 464	2 598	134	5%
Tensta sim- och idrottshall	1 657	1 537	-120	-7%
Vällingby sim- och idrottshall	2 901	2 821	-80	-3%
Västertorps sim- och idrottshall	3 707	3 540	-167	-5%
Åkeshovs sim- och idrottshall	0	0	0	0%
Totalt	28 568	27 512	-1 056	-3,7%

Intäkter för planhyror (tillfällig lokalupplåtelse)

Redovisade intäkter uppgår till 102,4 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 2,9 mnkr som främst beror på högre intäkter för Stadion, Zinkendamms IP, Stora Mossens IP samt Grimstahallen.

Jämfört med bokslut 2016 har intäkterna ökat med 3,4 mnkr, vilket främst beror på ökade intäkter för Stadion och Zinkendamms IP samt de relativt nyöppnade idrottshallarna Kanalhallen, Grimstahallen och Riddersvikshallen.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna ökat med 0,9 mnkr på grund av ökade intäkter för främst idrottshallar.

Hyres- och arrendeintäkter

Hyres- och arrendeintäkterna i bokslut uppgår till 16,7 mnkr, vilket innebär ett underskott om 4,9 mnkr jämfört med budget. Underskottet beror på att 6,9 mnkr av erhållna avgifter inom båtsporten använts till investeringar.

Jämfört med bokslut 2016 har hyresintäkterna minskat med 5,4 mnkr. Minskningen beror främst på överlåtna kommersiella hyresavtal till fastighetsnämnden och att mer avgifter använts till investeringar inom båtsporten.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna ökat med 2,1 mnkr.

Övriga intäkter

Redovisade intäkter 2017 uppgår till 23,0 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 8,3 mnkr som beror på flera små överskott samt på en del större avvikelser, till exempel intäkter för vidaredebiterad energi, intäkter för IT-kostnader, olika lönebidrag, intäkter för fiskeverksamhet samt ökade intäkter för Stadion och Zinkensdamms IP. Därutöver redovisas en intäkt som inte ingick i budgeten för båtsporten, som motsvarar avskrivningskostnaden för de investeringar som båtsporten finansierat genom avgifter.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna ökat med 7,1 mnkr och jämfört med bokslut 2016 med 2,6 mnkr. Skillnaderna förklaras främst av samma orsaker som anges för budgetavvikelsen i ovanstående text.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt utfall för satsningarna idrottskoordinatorer och aktiviteter för nyanlända barn.

Enligt stadsledningskontorets anvisningar för verksamhetsberättelse och bokslut ska idrottsnämnden i verksamhetsberättelsen redogöra för det ekonomiska och verksamhetsmässiga utfallet för satsningarna på idrottskoordinatorer (4 mnkr) och aktiviteter samt samordning av volontärverksamhet för nyanlända barn (2 mnkr).

Idrottsförvaltningen arbetar aktivt för att vara en del i att jämna ut skillnaderna i livsvillkor i Stockholm. Med anledning av detta arbetar förvaltningen särskilt aktivt i stadens ytterstadsstadsdelar. Insatser som genomförs är riktade framför allt mot barn och ungdomar, särskilt flickor och unga med funktionsnedsättning. Förvaltningen har två idrottskoordinatorer, en som främst arbetar i Järvaområdet och en som arbetar mot utvalda områden i söderort som motsvarar satsningen i Järvaområdet. Utöver personalkostnader har idrottskoordinatorerna även en budget för aktiviteter med mera. Med idrottskoordinatorerna har aktivitetsutbudet breddats i samarbete med lokalt föreningsliv där förvaltningen stöttar föreningar för att kunna öppna sin verksamhet mot fler ungdomar och nya målgrupper. Parallellt med detta har personal och chefer på idrottsanläggningarna i ytterstaden avsatt extra arbetstid och resurser för att erbjuda ungdomar ökat antal aktiviteter både genom att utveckla anläggningarna fysiskt som till exempel aktivitetsytan vid Husby ishall och genom ledarledda verksamheter, vilket medför att idrottsförvaltningen arbetar även i ytterstadsområden för att skapa samarbeten och nätverk, inte minst i arbetet med de lokala utvecklingsplanerna där förvaltningen medverkar aktivt i ett antal stadsdelar samt i viss mån i arbetet med det nya idrottslyftet. De extra resurserna gör detta arbete möjligt utan att behöva prioritera bort annan verksamhet.

Investeringar

Idrottsnämndens investeringsbudget 2017 för inventarier, maskiner, friluftsverksamhet och underhållsinvesteringar uppgår till 47,8 mnkr. Under året har omprioriteringar skett inom investeringsbudgeten. I bokslut 2017 uppgår investeringsutgifterna till 35,3 mnkr netto, vilket innebär ett överskott om 12,5 mnkr jämfört med budget. Överskottet avser inköp av inventarier till Åkeshovs sim- och idrottshall och Hammarby IP/Kanalplan, samt friluftsverksamheten.

Nämndens investeringar fördelas enligt följande:

<i>Mnkr</i>	Justerad budget 2017	Års- bokslut 2017	Avvikelse
Anläggningsskyltar	0,3	0,2	-0,1
Friluftsverksamhet och båtsport	26,4	16,3	-10,1
Inventarier	9,1	9,0	-0,1
Maskiner	5,8	7,2	1,4
Underhållsinvesteringar	4,4	1,2	-3,2
Säkerhetsåtgärder	1,0	1,2	0,2
Reserv oförutsett	0,8	0,0	-0,8
Summa investeringar	47,8	35,3	-12,5

Investeringarna avser, förutom inventarier och maskiner till idrottsanläggningar, satsningar på friluftsanläggningar, anläggningsskyltar, underhållsinvesteringar och säkerhetsåtgärder.

Inom inventarieanslaget avsåg de största satsningarna inköp av nya inventarier till Åkeshovs sim- och idrottshall, som öppnar i januari 2018 efter renovering, samt inventarier till nya idrottshallen i Grimsta och till den nya läktaren på Hammarby IP/Kanalplan. Investeringar i inventarier till konstgräsplaner har gjorts med totalt 0,7 mnkr.

För anslaget till maskiner har inköp av redskapsbärare gjorts till Stadion, Enskede IP samt områdeslaget söderort. Mindre arbetsfordon har köpts in till Stadshagens IP, Ängby IP, Mälarhöjdens IP och områdeslaget söderort. Bottensug och skurmaskiner har köpts in till flera anläggningar.

Säkerhetsåtgärder avser investeringar i låssystem och uppgraderingar av inbrottslarm, brandlarmsutbyggnader samt olycksfallslarm. De största satsningarna 2017 var installation av nya låssystem i Åkeshovs sim- och idrottshall och läktaren på Grimsta IP. Även på Solberga BP, Enskede IP och Hagsätra IP har det installerats nya låssystem.

Inom friluftsverksamheten ingår vissa restugifter för latrintömningsstationerna i Hundudden och Västerbrohamnen som färdigställdes 2017 samt utgifter för latrintömningsstationen i Eriksö där arbetet med att anlägga en latrintömningsstation påbörjats 2017. Ett nytt motions-spår i Lövsta har anlagts under året. Projektet att anlägga ett konstsnöspår i Ågesta har blivit försenat och fortsätter under hela 2018 med målet att ha ett färdigt spår till säsongen 2018/2019. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering med 9,8 mnkr till 2018, motsvarande det som återstår av avsatta budgetmedel 2017 om 10,0 mnkr.

Nämndens budget för underhållsinvesteringar uppgår till 4,4 mnkr av den totala budgeten för investeringar. De största underhållsinvesteringarna 2017 i idrottsanläggningar är upprustning av bodar vid Kungsträdgårdens isbana och komplettering av ishockeysarg i Mälarhöjden.

Bokslut 2017, budgetavvikelser och kommentarer för idrottsinvesteringar inom fastighets-nämndens budget redovisas i *bilaga 7*.

Ombudgeteringar

Projektet att anlägga ett konstsnöspår i Ågesta har blivit försenat och fortsätter under hela 2018 med målet att ha ett färdigt spår till säsongen 2018/2019. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering med 9,8 mnkr till 2018, motsvarande det som återstår av avsatta budgetmedel inom investeringsbudgeten 2017 om 10,0 mnkr.

Analys av balansräkning

Tabellen nedan visar balansräkning 2016, balansräkning 2017 samt förändring mellan åren.

mnkr	31/12 2016	31/12 2017	Ändr.
1 Tillgångar	230,0	219,0	-11,0
<i>Anläggningstillgångar</i>	<i>183,3</i>	<i>173,1</i>	<i>-10,2</i>
11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	106,2	94,9	-11,3
12 Maskiner och inventarier	77,1	78,2	1,1
<i>Omsättningstillgångar</i>	<i>46,8</i>	<i>45,9</i>	<i>-0,8</i>
14 Varulager	1,1	1,1	0,0
15 Kundfordringar	17,7	19,1	1,4
16 Diverse kortfristiga fordringar	0,0	0,2	0,2
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27,9	25,4	-2,5
19 Kassa och Bank	0,1	0,1	0,0
2 Skulder och Eget kapital	230,0	219,0	11,0
<i>Eget kapital</i>	<i>89,6</i>	<i>89,7</i>	<i>0,1</i>
20 Eget kapital	89,6	89,7	0,1
<i>Kortfristiga skulder</i>	<i>140,4</i>	<i>118,6</i>	<i>-21,8</i>
23 Långfristiga skulder	4,3	10,7	6,4
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,1	0,1	0,0
25 Leverantörsskulder	94,1	71,6	-22,5
26 Moms och särskilda punktskatter	0,0	0,0	0,0
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	41,9	46,9	5,0

Kommentarer till balansräkningen

11. Mark, byggnader och tekniska anläggningar har minskat med 10,2 mnkr, vilket beror på att en värdeöverföring av tillgångar till fastighetsnämnden gjordes i början av året till följd av ändrad gränsdragning för fastighetsunderhåll från och med 1 januari 2017.

12. Maskiner och inventarier har ökat med 1,1 mnkr.

14. Ny värdering av varulager har gjorts efter inventering 31/12 2017.

15. Kundfordringarna har ökat med 1,4 mnkr och uppgår till 19,1 mnkr. De interna kundfordringarna har ökat med 0,3 mnkr främst beroende på fakturor av engångskaraktär som är fakturerade sent på året. De externa kundfordringarna har ökat med 1,3 mnkr, främst beroende på obetalda förfallna fakturor som är under utredning. Värdereglering kundfordringar har minskat med 0,2 mnkr.

16. Diverse kortfristiga fordringar har ökat med 0,2 mnkr och avser löneskulder från december 2017.

17. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 2,5 mnkr och uppgår till 25,4 mnkr. Förutbetalda kostnader har minskat med 1,3 mnkr och avser hyra Liljeholms-hallarna. Upplupna intäkter har minskat med 1,2 mnkr och avser främst sen vidarefaktureringskostnader enligt avtal.

20. Ökning avser förändring av årets resultat.

23. Långfristiga skulder har ökat med 6,4 mnkr uppgår till 10,7 mnkr. Förändringen avser avgifter från båtklubbar som används till investeringar inom båtsporten.

25. Leverantörsskulder har minskat med 22,5 mnkr. Externa leverantörsskulder har minskat med 9,9 mnkr främst beroende på att fakturor av engångskaraktär fakturerades sent 2016. Interna leverantörsskulder har minskat med 12,6 mnkr främst beroende på att fakturor avseende hyror från fastighetskontoret fakturerades sent 2016.

29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 5,0 mnkr. Upplupna kostnader har ökat med 5,2 mnkr. Ökningen avser uppbokning av lön och PF med 0,5 mnkr, och 5,5 mnkr avser investering Lövsta motionsspår. Övriga förändringar avser flera fakturor av engångskaraktär. Förutbetalda intäkter har minskat med 0,3 mnkr.

Nedskrivning av fordringar

Förvaltningen har nedskrivit fordringar till ett belopp om 255 537 kronor enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning.

Övrigt

I *bilaga 2* redovisas balans- och resultaträkning och blankett som lämnas till stadsledningskontoret redovisas i *bilaga 3*. KF:s nyckeltal redovisas i *bilaga 4*.

Synpunkter och klagomål

Under 2017 har 742 inkomna synpunkter och klagomål registrerats hos förvaltningen, att jämföra med 698 föregående år, en ökning med 6 %. I bristande underhåll ingår även städning. Kategorin övrigt uppgår till 23 procent och innehåller önskemål, synpunkter, klagomål och frågor. En stor del av ärendena i denna kategori handlar om höga ljudvolym och andra typer av olägenheter från olika verksamheter och evenemang. Kategorin tillgänglighet uppgår till 37 procent och innehåller bland annat önskemål gällande nya anläggningar, öppethållande, fördelning av tider, snöröjning av planer med mera. De synpunkter och förslag som inkommer bidrar till att utveckla verksamheten och ger förvaltningen värdefull information om idéer, önskemål, brister och förbättringsområden.

Synpunkter och klagomål fördelas enligt nedan (motsvarande period föregående år inom parentes).

Bemötande 2 % (2)

Bristande underhåll 12 % (11)

Gruppträning/friskvård 1 % (1)

Information 7 % (7)

Service 1 % (3)

Säkerhet 15 % (9)

Teknisk funktionalitet 2 % (6)

Tillgänglighet 37 % (26)

Övrigt 23 % (35)

Övrigt

Idrottsnämnden har i samband med beslut om verksamhetsplan för 2018 antagit nya EU-policyriktlinjer. I de nya riktlinjerna betonas områdena folkhälsa och idrott, tillgänglighet, fiskevård, upphandling samt utsläpp, energi, avfallshantering och kemikalier. Inom flera områden baseras nämndens och stadens egna riktlinjer på EU-anpassad lagstiftning eller är baserade på EU-riktlinjer. Nämnden fortsätter med kunskapshöjande insatser och extern samverkan inom relevanta områden under 2018.

Till verksamhetsberättelsen bifogas Uppföljningsrapport av internkontrollplanen i *bilaga 5*. Nämndens arbete redovisas i *bilaga 6*.

Bilagor

Bilaga 1: Specifikation driftbudget

Bilaga 2: Balans- och resultaträkning

Bilaga 3: SLK-blanketter

Bilaga 4: KF-nyckeltal IDN

Bilaga 5: Uppföljningsrapport för internkontrollplanen 2017

Bilaga 6: Nämndens arbete

Bilaga 7: Idrottsinvesteringar inom fastighetsnämndens budget